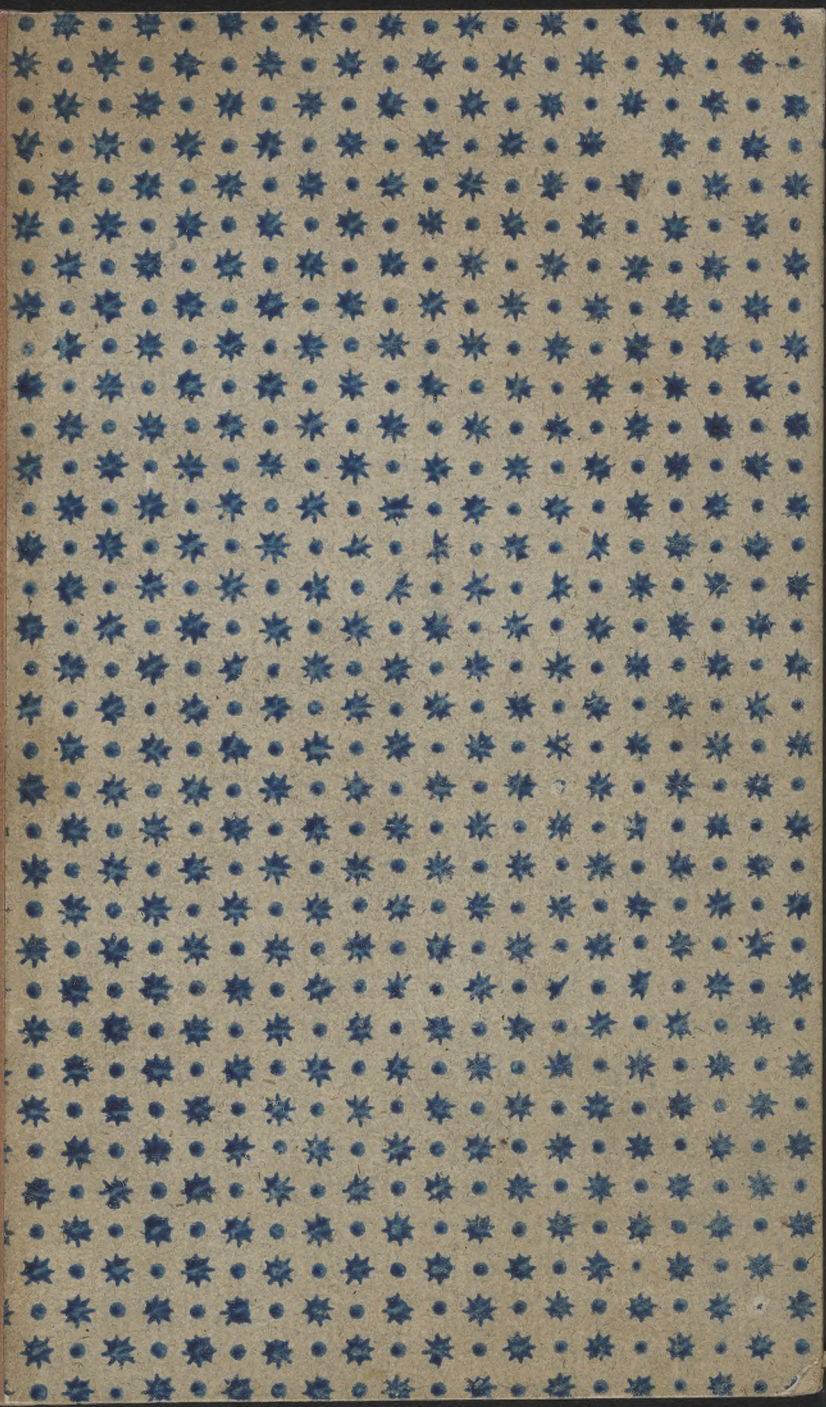

1
10

Tod-H. RMK I. 51a.

I. 51a. ("B" variants.)

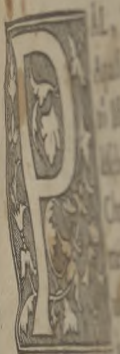
(Kk₁ - Gg₁ lev.)

T. 5/10

10

PAL APA
NACTIMOTH
UT ELŐ LÉ

V. RES

uollet V. Res. a magyarság
minoc tudat az V. Res.
a m. W. Res. k. Res.

Miképpen hat

doniába mena

azonképpen or ma

nekikne, hogy k

delsene, se figye

nemzetilegökne a

fiumlálására, mel

444
PAL APASTOL-
NAC TIMOTHEVS NAC

IRT ELSŐ LEVELE.

I. RES.

ÁL, Iesus Christusnac
Apastola, à mi vduőzi-
tő Istenünknek rende-
léséből, és az Wr Iesus
Christuséből, ki mi re-
ménységűnc. Timothe-
usnac, à hitben valo
igaz fiamnac írom è le-
uelet Keduet, irgalmasságot és bekejséget ké-
uánoc teneked az Istentől à mi Atyáinktól, és
à mi Wrunc Iesus Christustól.

Miképpen kértelec régedet, midőn Mace-
doniába mennéc, hogy Ephesusban maradjál,
azonképpen ot maradgy, hogy meg hirdessed
nekiknek, hogy külembező tudománt ne hir-
deszenec, se figyelmezzene à fabulackra, és à
nemzetfégőknek ágazattyoknak bántalan valo
bámlalására, mellyec inkább kérdésfégőkre
Kk adnac

Fabulackra,
Az az hia-
ba valo te-
résfégőkre
res és kaba-
beszédekre.

PÁL APASTALNAC

adnac okot, hogy nem mint Isteni epélesre, melly à hit által leszen.

A paranczolatnac vége kediglen à szeretet, melly tista sűből támad, és jó lelki ismeretből, és nem teretes hitből, mellyekről midőn nekic el tévelyednének, hiába valo beszédekre haylottanac, kic à törvénybe doctorec akarnac lenni, maga nem ertic à mit beszélnek, és à mit bizonyos képen sólnac.

Tudgyuc kediglen, hogy jó legyen à törvény, ha valaki törvén szerént él vele, tuduán azt, hogy az igaznac nem szerzettéc legyen à törvént, hanem azoknac, kic meg vttallyac à törvént, és à kic nem tudnac engedni, az Istenteleneknek, bűnéseknek, ségyenségeknek, fertelmes életűeknek, a tyoc és annyoc öldeklőknek, gyolkosoknak, paráználkodóknac, az iffiackal otsmálkodóknac, az ember lopóknac, à hazugoknak, à hamis hitűeknek, és ha valami egyeb vagyon, à mi az vduelséges tudománnyal ellenkődic, melly à bódog Istennec Euangelioma szerént vagyon, mellyet én reám bistanac.

Hálat adoc kedig annac, ki en nekem adta azt az erőt, az az, à mi Wrunc Iesus Christusnac, miért

TIMOTHEVS NACIRT ELSŐ LEVELE.

nac, miért hogy hiwnec ítelt engemet, és à sol-
gálattra helyheſtet engemet, ki az elõt károm-
ló valéc, haborgato, és nyomorgató: De meg
könyörült raytam, Mert tudattlanſágból mű-
ueltem, hittettlenſég nec általa. A mi Wrunknac
ió kedue kedig ki áradot, à hittel és à ſeretettel,
melly à Chriſtus Ieſusban vagyon.

Bizonyos beſéd ez, és minden képpen mel-
tó erre, mellyhöz ragaszkodgyunc, Hogy à
Chriſtus Ieſus iõt legyen e vilagra, hogy à bi-
neſeket vduőzítſe, Kic közzül elſő én vagyok.
De azért kegyelmezet ennekem, Hogy én ray-
tam előſter meg mutatná à Ieſus Chriſtus min-
den ő kegyelmefſégét, hogy pelda lennec azok-
nac, kic hiendőc volnának ő benne, az ő őrc é-
lettre. De az őrc királynac, à halhattatlannac
à láthattatlannac, az Iſtennec, ki egyedül
bölcs, legyen tiſteltſég és dűczőſég mind őrc-
ken őrcökè, amen.

Eſt è paranczolatot aiánlom tenéked, ſiam
Timotheus, Hogy à te felőled valo iouendő
mondáſſoc ſerént ezekben amà ió vitűſſégel
vitűſködgyel, meg őrizuén à hűttet, és ió lelki
iſmeretet, mellyet hátra vetuén nekic haió

PÁL APASTALNAC.

Haióves
Bélt) Agaz
ElueBteréc
üduőfsege
ket 26.

veBést benuettenec, kic közül vagy on Himene-
us és Alexander, kiket à Sathannac adtam, ho-
gy tanólyanac és káromlo befédeket ne mond
gyanac.

II. RES.

Nnac okaért íntelec mindenek-
nec előtte, hogy legyenec köny-
örgéssec, imádkozásoc, esede-
zéssec, hála adásoc minden em-
berekért, A királyokért, és mind
à feiedelemségb. liekért, hogy czendés és nyu-
godalmos életet visellyűnc, minden Isteni fele-
lemmel és tisztességgel. Mert ez jó és kellemetes à
mi vduőzító Istenűknec előtte, Ki ábr akaria,
hogy az emberek minnyáian vduőzűljenec,
és az igafságnac ismeretire iussanac.

Mert egy az Isten, Egy à közbeárois az I-
sten közet, és az emberek közet, az ember Chri-
stus Iesus, ki őnen magát adta árraul à váltásá-
ban mindenekért, Melly amà bizonságtétel, bi-
zonyos vőőkre rendeltöttet, Mellynec engemet
töttet predicátora és Apostola, (igazat mon-
doc à Christus által, snem hazudoc) mondom
à pogánok-

à pogánoknac tanító doctora, hiwtégel és igazságal.

Annac okaért est akarom, hogy à férfiac minden helyyen imátkozzánac, így hogy tisztác léuén, fel emellyec kezeket, haragnélkül, és versengés nélkül. Azonképpen, hogy az asszonyiállatokis tisztességes öltözettekkel magokat ékelsítéc, bõmérmelességgel és mértéköltséggel: nem hayfonásokkal, sem arannyal, se drága köueckel, se drága öltözettekkel: hanem ió czeleködettekkel: Mert ez illeti az asszonyiállatokat, kic az Istennes élettre kötelestéc magokat.

Az asszonyiállat vestegségben tanóllyon minden engedelmelességben. Mert nem engedem az asszonyiállatnac, hogy tanítson, se hogy birodalmot vegyen à férfiakon, hanem hogy halgatásban legyen. Mert Adam teremtetet előber, annac utánna az Eua. És nem az Adam czalattattot meg, hanem az asszonyiállat meg czaluttatván à paranczolatnac megfegggéssében vétkes lön. demaga vduözül magzatokat bûlén, ha meg maradand à hitben és szeretben, és à sentséges életben, engedelmelességgel.

III. RES.

Iwe ez à bešéd: Ha valaki + pifpekséget kéuán, ieles dolgot kéuán. Sűkség ez okaért à pifpeknec meg feddhetlennec lenni, egy feleségnec fériénec, vigyázónac, iózannac, belid erkölezűnec, válás adónac, tanithattónac: Nem rébegefnec, nem verkedőnec, nem éktelenül nyerefség kéuánoiánac, hanem czendefnec, à viaskodástól vdegen nec, és vdegen nec à főluénlégtől: Ki az ő házát ióltudgya bírni, Ki az ő gyermekit fen nyitec alatt tarcza minden tíftefséget. Mert ha valaki az ő tulaydon házát nem tudgya bírni, miképpen vísselhetti à bent gyűlekőzetnec gondgyát?

† Pifpekséget) Az az, pástorfágot, à bent gyűlekőzetre való gond víssléfnec tífít. De é mellé vessd à pápai pifpekeket. Appát wralkad és bent Pal bešédéből meg erted, kiczodác legyenec, és kintől szármaktanac és kinec szolgállyanac. ő per dūt zc.

Ne legyen à tudománba wy, hogy fel ne fualkodgyéc, és az őrdőgnec kárhostattásban ne eséc. Sűkségis kedig, hogy ió bizonsága legyen à kőuúlvalóktól, hogy gyalázatban ne eséc,

TIMOTHEVS NAC IRT ELSŐ LEVELE.

eséc, és az ördögnec tőribé, Azonképpen az ő szentegyház szolgaj és tiszteletesecc legyenec, nem két nyelűec, se résegessec, se éktelennül nyereség kéuanóc, kic tudgyác à hitnec titkiár, ió lelki ismerettel: és ezeket meg próbállyac előber, annac vtánna szolgálynac, ha vétec nélkül lésnec. Azonképpen az ő feleségek is tiszteségessec legyenec, nem patuarkodóc, iózanoc és mindenbe liuec.

A szentegyháznac szolgaj mindenec egy feleségnek legyen férje, kic igazán biriác az ő magzattyokat, és az ő tulaydon házakat. Mert à kic iól szolgálnac, ió rendet találmac magoknak, és nagy szabadságot à Christus Iesusba való hitnec általa.

Ezeket irom tenéked, ez reménységben léuén, hogy hammar te hozzád mennyec, Hogyha késén menendec, hogy tudgyad, miképpen kellyen élnj az Istennek hazába, melly az élő Isténec szent gyűlekedzete, melly az igazságnac oszlopa és erős támasza. És minden ellé mondás nélkül, nagy à keresztényeni tudománnac titkia, Az Isten emberj testben meg islent, A Lélec által igaznac dűczö-

PÁL APASTALNÁC.

itöttet, Néstec az Angyaloc, Predicáltattott
pogánoknac, Húttéc öneki è világon, Fel vé-
töttet à duczóságbe.

IIII. RES.

Lélec kedig nyiluan mondgya,
Hogy az vtólsó vődőkben nekic
elűackadnac à hittől, kőuetuén az
el hittető lelkeket, es az őrdögök-
nec tudományit, kic képmutat.

Lelki ismeretec) Az
az. Meg vac
sultac, az
őrdög meg
keményitöt
te sűueket,
és porázzon
visszeli őket,
Nem gon-
dolnac sem
az Istennek,
sem az ő i-
geiével 26.

tásból hamis tanóságot hirdetnec, Kiknec lelki
ismeretec el vágattatot sűtő vassal Kic meg-
tiltyác à házasságot: És eltiltnac az elede-
lektől, mellyeket az Isten teremtet, hogy hála
adással egyenec benne à hiuec, és azoc, kic meg-
ismertéc az igazságot. Mert valamit az Isten
teremtet, ió az, és ninczen semmi meg verten-
dő benne, ha hála adással lésen az étel. Mert
meg senteltöttic az Istennek igéiének és az imát
ságnac általa.

Ezeket ha eleykben adod az atyafiaknac,
ió szolgália lés à Iesus Christusnac, ki à hitnec
besűediben, és az vőduóséges tudományban ne-
ueltöttel fel, mellyet sűnetlen kőuettel. E világi
bába be-

TIMOTHEVS NAC IRT ELSŐ LEVEL

Hiába befédket kedig ne forgassad, hanem gyakorlyad magadat az Istennes életben. Mert à testiekben valo gyakorlásának keucs haszna vagyon: de az Istennes élet mindenikre hasznos, vgy mint mellynec ígéréte vagyon, mind è ielen valo élettre valóc felől, s mind à iö uendöre valóc felől.

Híw ez à beféd, és méltó arra, hogy mindenképpen befoglaltassék. Mert azért is fáradunc, és gyalázattal illetetűnc, miért hogy reménységűnkét vettettűc az élő Istébe, ki minden embereknek táplálóia, ki valóképpen kedig à hiueknec. Ezeket hirdesséd és tanítsad. Senki à te iffiuságodat meg ne vtállya, Hanem például légy à hiueknec, befédedben, nyáiaságodban, szerelmedben, lelkedben, hittedben, tistá életedben.

Méglen hozzád megyec légy figyelmetes az írásnac oluasásására, à ióra valo intéstre, à tanításra. Hiába ne mulásd el à te benned való aiandekod, melly adua vagyon tenéked à prophetalastra, eucl hogy à sientgyüleközethetne fogaj kezeket reád vettettéc. Ezekben gyakorlyad magadat, Ezekben légy foglalatos,

*
Propheta-
láfra) Az
az, hogy à
propheták-
nac tistec
serént az ís-
tenec igaz-
ságára ta-
nitsad à né-
peket, hogy
igazán meg-
ismerhessék
az istent 26.

PAL APASTALNAC.

Hogy a te gyarapodafod mindenec közet
nyilván legyen. Vissel gondot magadra, és a
tanításra: Ezekben légy alhattatos. Mert ha
est tébed, tennen magadot meg mented, és
mind azokat, kic tégedet halgatnac.

V. RES.

En embert keménnyen ne fedgy,
hanem intsed mint atyát, Az iffi-
akot kedig mint atyafiakat: A
vénaßonyokat mint annyokat,
Az iffiu aßonyokat mint hugo-
kat, minden tistetséssel. Az özüegyeket tistel-
lyed, a kic igaz özüegyec. Hogy ha vala melly
özüegynec gyermeki auagy vnokaj vadnac,
azoc tanóllyanac előfer, hogy az ő Istennes
életeket meg mutafsác az őnen házakhoz, és
az ő búleiekhöz visontac valo füzettéssel legye
nec: Mert ez tistetséges dolog, és kellemetes
az Istennec előtte.

A melly kedig igaz özüegy és egyes, az
Istenbé bizic, és foglalatos éyel nappál könyör-
gésekben és imátságokban. De a melly tetti
gyönyerűségben él, az kéfen meg hólt, noha él.

Ezokaért

TIMOTHEVS NAC IRT ELSŐ LEVELE.

Ezokaért ezeket hirdessed, hogy meg feddhet
tettlenec legyenec. Hogy ha valamelly özuegy
az öueire, kiuáléképpen az ő házabeliekre,
gondot nem visel, az meg tagatta a hittet, és
a hittettlennélis gonozb.

Olly özuegyet fogadgyanac be, ki hatuan <sup>fogadgya-
nac be) Sza</sup>
estendönél külsőb vdeű ne legyen, ki egy fery- <sup>ól az hospita-
láról, és a
közönseges
alamisnán
rólac.</sup>
nec vólt felesége, ki dűfés a ió czeleködetek-
ről való bizonságat, ha magzatokat fel nevelt,
ha balásadó vólt, ha meg mosta a fenteknek
lábat, ha meg segítettte a nyomorúttakat, ha
minden ió czeleködetben vólt foglalatos.

Az iffiu özuegyeket kedig be ne fogad-
gyad, Mert midön kezd nec buyázkodni a Chri-
stus ellen, ottan meg akarnac házásodni, kic-
ezért el kárhoznac, hogy az első hittet meg vet-
tettéc. Ennec felötte hiuolkodnakis, és hazon-
ként tanólnac futólni. Söt nem czac hiuolkod-
nac, hanem hazugokis, és hiába való dolgok-
ban áttyác magokat, és olyanokat czátsog-
nac, a mellyec nem illenec.

Annac okaért est akaró, hogy az iffiu özue-
gyec meg házásullyanac, és gyermekeket fül-
lyenec, házoknac gondgyát viselleyéc, és hogy
semmi okot

PAL APASTALNAC.

okot ne adgyanac az ellenfégnec fidalmazá-
ra. Mert immáran neme lye el haylottanac,
és à Sathán vrán indúltanac. Hogy ha vala-
melly hiw férfinac, auagy valamelly hiw as-
sonnyiatnac özuegyi vadnac, ömagoc tá-
plállác el őket, és ne terhelteséc à bent gyű-
leközet, hogy azokat el táplálhassa, kic igaz
özuegyec.

A bentgyülekezetec folgaj, kic iól visse-
nec gondot, két tistefégre meltóc, ielesben
azoc, kic munkálkodnac az Igében és à tani-
tásban. Mert az irás est mondgya, A nyótató
ökörc be ne ködsed à báiat. És, Mélto à mun-
kás az ö iutalmára. A bentgyülekezetec fol-
gáia ellen vadolást be ne végy, hanem két, a-
uagy három tanunac általa. A kic vétködne,
mindeneknec előtte meg fegyed, hogy a töb-
binekis felelmec legyen.

Vgyan igen kérlec, az Istennec, és az W^r
Iesus Christusnac, és à válastot Angyaloknac
előtte, hogy ezeket meg tarczad minden bõ-
melly becülés nélkül, semmit nem czelekõd-
uén keduezésbõl. Kezeidet hammar valakire
ne vessed, és egyéb embernec bûneiben réses
ne légy,

Deut. 32.

Matth. 18.

TIMOTHEVS NACIRTELSŐ LEVELE.

ne légy. Temagadot tistán rarczad. Ennec v-
tánna ne légy bornemibba, hanem valami ke-
tűs borral ély, à te gyomrodért, és à te gya-
korta valo betegségidért.

Nemelly embereknek bűnej előber nyiluán
vadnac, mellyec elől mennec à kárhozátra:
nemellyec kedig kőuetic. Azonképpen à iő
czelekődetekis előber nyiluán vadnac, A mel-
lyec kedig külemben vadnac, azoc el nem tit-
koltathatnae.

VI. RES.

Alamelly rabbatás fogác iga a
lat vadnac, az ő wrokat minden
tistetségre méltóknac itélyec,
hogy az Istennec neue és tudo-
mánya meg ne bídalmasztasséc. A
kiknek kedig hiw wroc vagyon, meg ne vtál.
lyác azokat, miuel hogy attyafiac, Hanem in-
káb fogállyanac őnőkic, miért hogy hiuec
és berelmesséc, rébeséc leuén az Istennec iő té-
teményében. Ezekre tanicz, és ezekre ints.

Hà valáki külembező tudománt kőuet à
tanításban, es nem adgya magát à mi Wrunc
Iesus

Hiw) Ag
az Keresz-
tyén, kie az
Istenhöz
tertesz azo

PÁL APÁSTALNAC.

Iesus Christusnac v̄duósséges besédihöz', és az Istennes életre tanito tanosághoz, az fel fualkodot, és semmit nem tud, hanem bolondoskodic à soc kérdésködéssec mellet', és à besédeknecc viaskodásza mellet, mellyekből támadnac irigység, vérsenfég, bídalmasságoc, gonos̄ vélekődéssec, vis̄sa for dult vettegedéssec, az emberek között, kiknec elmecie meg dőglöttettet, és kiktől az igazság el vettettet, kic kálmárkodásnac vélic az Istennes életet. El táuozál ezektől, à kic illyeténec.

Nagy nyerefég kedig az Istennes élet, olly léleckel, melly meg elégedic az Istentől önnki adot résfetskéuel. Mert semmit nem hoštunc be ez világra, ez is bizony, hogy semmit ki sem vihetűnc: hanem midőn eledelűnc és ruházatunc vagyon, czeckel meg elégedűnc.

A kic kedig meg akarnac kazdagólni, azoc kéfertetben, törben, és soc bolondságos és artalmas gonos̄ kéuánságokba esnec, mellyec az embereket besillyestic à vesédelembé és kárhozarba. Mert minden gonos̄ságoknac gyöke-re à pénz gyűtésre valo v̄gyeközet, Mellyet midőn nekic kiuántanac volna, el téuellyertenec à

hitből, és

TIMOTHEVS NAC IRT ELSŐ LEVELE.

hitből, és önenmagokat sóc banattockal áltá-
vertéc.

Te kediglen Isten embere, ezeket el táuo-
tasfad: Kőues kedig az Igafságot, az Istenne-
get, à hűttet, à feretettet, à czendelséget és en-
gedelmefséget. A hit mellet ieles vitefséggel vi-
tefskődgyel, Meg raggadgyad az örőc életet,
mellynec okaért el is huiattattál, és ieles vallást
tőttel sóc tanunac előtte.

Eft hadgyom teneked az Isten előt, ki éle-
tet ád mindeneknec, és az Iesus Christus előt,
ki ió vallást tőt Pontius Pilátus előt, hogy meg
tarczad ezeket à paranczolatokat, hogy tista
és vétec nélkül légy, à mi Wrunc Christus Iesus-
nac amaz ő fénefséges el iőueteleiglen, Mellyet
az ő vdeieben meg mutattya, amà bódog, ki
egyedül feiedelem, királyoknac királya, és W-
raknac Wra: Kiczac egyedül halbatattlan, Ki
olly világóságban lakic, melly hōz senki nem
mehet, Kit egy ember sem látot, sem láthatis,
Kinec dúczősege és hatalmafsága örőcké valo:
Amen.

Meg hadgyad azoknac, kic kazdagoc è vi-
lágon, hogy keuély fūuűec ne legyenéc, bizodal-
mokat se

PAL APASTALNAC

inokat se véséc à bizontalan marhaiokban,
hanem az élő Istenben, (ki mindeneket bőven
ád minékünk életünkre) Hogy iól tegyenec,
Hogy kazdagoc legyenec ió czelekőderőckel,
Hogy örömeft cőtogassanac, Nem nehez er-
kölczüec, Hogy magoknac ió fundamentomot
rakianac, iőuendőre bűkfégest, Hogy meg kap-
hassác az öröc életet.

O Timotheus, Meg őrizd à te nálad letöt
kénczet, És táuoftasd el à hiába valo dolgokról
valo hitfágos czaczogásokat, és à hamis neües
tudománnac ellenbe valo vettekedésit, melyet
midőn nekic elő mutatnánac, el réueledenec à
hit melől.

Az Istennek ió kedue legyen te veled;
Amen.

*Ex à Timotheusnac írt első leuel küldöttet Laodiceán
ból, melly Pacacia Phrugiánac fő várossá.*

PÁL

PAL APA
NACA TIMOTH
IRT MASODIC LEVELL

I. RES.

ÁL az Istennek akarat-
tyából à Iesus Christus-
nac Apostola, az életnek
igéreti szerént, melly à
Christus Iesusban va-
gyon, Timotheusnac,
az én szerelmes fiamnac
írom est è leuelet Kedw,
irgalmasság és bekekség legyen tenéked az
Atya Istentől, és à mi Wrunc Christus Iesustól.

Hálát adoc az Istennek, kinéc az én eleim-
től fogua szolgálóc tística lelki ismeretel, hogy si-
nettlen emléközeret téstec te rólad az én imát-
ságimban éyel és nappal, kéuánuán tégedet
látni, meg emléközüen à te könyhullattásidról,
hogy örömmel betelleyesdgyem, mihellyen
esembe iut à képmutatás nélkül valo hit, melly
te benned vagyon, melly lakéc előfer à te iob

LI

annyádban

APASTALNAC

Loideben, és a te annyádban az

...: hiszem kedig, hogy te bennedis.

Anac okaért meg emlékeztettlec ezekről,
 hogy fel geriebbed az Istennek aiándékát, mely
 te benned vagy, az én kezeimnek reád valo
 vetésének általa. Mert az Isten nem adta minc-
 künk a felelemnek lelkét, hanem az erősségnek,
 a szeretetnek, és a józanfágnak.

Annac okaért ne ségyenlyed à mi Wrunk-
ról valo bizonfágrételét , est se ségyenlyed én
felőlem, műuel hogy ő foglya vagyoc , Hanem
részes légy az Euangéliomnac nyomorúsi-
ban, Istennec hattalmasságából, Ki meg men-
tet minket, és elhiuot minket bent hiuattallal,
Nem à mi czelekődetűnc szerént, hanem az ő
végezése es kedue szerént, melly bizony az ho-
gy adattot minékűnc à Christus Iesusban ő-
röktől fogva valo vődőknek előtte, De meg ie-
lentőttem mostan à mi vődözitőnknek, à Iesus
Christusnac, amà felféges el iőuetelénec általa,
Ki à halaltis el rontotta, és az életet, és à halhat-
tatlanságot az Euangelium által à világossá-
gra hošta, Mellynec én szerzettettem predicá-
tora és Apostola , és à pogánoknak tanító do-
ktorà: mi-

ÁTIMOTHE
 flora: minet ok
 ga nem fejege
 legyen és bizon
 tarthatja az é
 nápra.

Előtte tar
peldák, melly
és a feretgette
on A drágala
a bent Lélec a

Tudod a
gemet minn
lec vagyon
málsagot reg
nemzetlegeu
gemet, és me
mar: Söt mid
matroság al
Adgyon on
lallyon az Iste
melly focsal vo
ban is.

A TIMOTHEVS NACIRT MASODIC LEVELE.

Most: minéc okaért is ezeket ísenedem, Demagga nem ségyenlem. Mert tudom kinec hittem legyen: és bizonyos vagyoc ebbe, hogy ő meg tarthattya az én létöt kenczemet am arra az napra.

Elöttet tarczad az vduólséges besédőknek példaiát, mellyeket hallottad én tőlem, a hittel és a feretettel, melly a Christus Iesusban vagy. A drágalátos létöt kenczet meg őrizzed, a sent Lélec által, ki mi bennűnc lakic.

Tudod aít, hogy meg vtáltanac legyen engemet minnyáian az Asiabeliec, kiknek közűlec vagyon Phigelus és Hermogenes. Irgalmassagot tegyen az Wr az Onesiphorusnac nemzetfégeuel, Mert gyakorta meg wyitot engemet, és meg nem ségyenlőtte az én lántzomat: Sőt midőn Romába vólna, nagy borsagalmatosságal kerestet engemet, és meg talala. Adgyon őneki az Wr, hogy irgalmassagot talallyon az Istennel amà napon. Aítis ió tudod, melly sockal vólt ennekem segítségül Ephesusban is.

Wyitot)
AZ az, Bn=
nem inmon
adot, vigass
talt etc.

II. RESZ

LI 2

Annac

PAL APASTOLNAC.

Annac okaért, te, ides fiam, erős lé-
gy à Christus Iesusban valo ió
kedwnec általa. És à mellyeket én
tőlem hallottad soc tanuc előt, az-
zokat bízzad hiw embereckre,
kic elégec erre, hogy egyebeket is taniczanac.
Te annac okaért, mint à Iesus Christusnac ió
vitéze vgy sennuedgyed à háborúságot. Senki
azoc közül, à kic vittéségre adtác magokat,
nem adgya magát ez életre valóknac meg ke-
relsésére, hogy annac kellese magát, à ki őtet
à vitésködésre válastotta, Hogy ha bay viuás-
ban is viu valaki, meg nem coronástatic, ha-
nem ha törüeny sserént viu. A sántó ember nec
munkalodni kel előber, ha à föld nec gyümölcszi-
ből akar venni. Gondolkodgyál ezekről, à mel-
lyeket mondoc. Az Wt kedig mindeneckben
adgyon teneked értelmet.

Emléközel meg róla, hogy à Iesus Christus
ki Daidnac maguából valo, halottaiból fel tá-
madot, az én Euangeliomom sserént, melly ben
nyomoruságokat sennuedec, mint valami go-
nostéuó, mind fokságiglan. De maga az Isten-
nec Igéie ninczen fogu.

Annac

A TIMOTHEVS NAC IRT MASODIC LEVELE.

Annac okaért mindeneket el tûrec à válaftattokért, hogy azokis vduólséged nyerienec, melly à Christus Iesusban vagyon, öröcké való dúczófégel. Bizonyos befed ez. Mert ha ő vçle meghóltunc, ő vçle is élunc. Ha egyút tûrunc ő vçle, ő vçle is egyút orfágolunc. ha meg tagadgyuc őtet, ő is meg tagad minket ha hitetlenec vagyunc, ő mind az által hiw marad, őnen magát nem tagathattyá.

Ezekről tégy emlekőzetet, és az Wt elót bizonyfágot téuen kéried őket, hogy à befedel való tusakodásokat ne kőueséc, mellyekből semmi háson ninczen, hanem czac hogy azoc, kic halgattyác, az által meg bántatnac. Ezen vgyeközöl, hogy temagadot tekéletesnec bemutafad az Istennec, olly munkásnac, ki meg ne bégyen ltefséc, és à ki az igasfágnac befedet igazán óstogalsa.

A hiaba való dolgokról való vdegen czaczogásokat kedig táuostafd el: mert nagyob nagyob Istentelenfég neuekődic belőle. És effélék nec befedé el ében mint à farkas seb, Kic kőz zúl való az Himeneus és Philetus, kic az igasfágmellől, el téuelettenec, ást monduán, hogy im-

Meg bántatnac) A szegény együgyűnek lelkiismeretekben meg háborítottatnac, és megbotránkoztatván az Isten igéitől meg üdégül nec zt.

PAL APASTALNAC.

máran meg lőt légyen à fel támadás, és el fordittyác nekiknec hűtteket. De maga az Isten-nec épp fundamentoma erősen áll, mellynec petseti ez, Tudgya az Wr, kic legyenec az őuej. Ismeglen: Táuozzéc el à hamisságtól, minden, ki à Christus neuét neuezi.

A nagy házban kediglen nem czac arany és ezüst edénnyec vadnac, hanem fa es föld edényec is: és nemellyec tisztességes dolgokra való, nemellyec kedig bömeremre. Ha valaki ezokaért ezekből ki tisztítja magát, tisztességre való edény leszen, meg senteltet, és az Wrnac akarattyára alkalmatos, és minden fele ió czeleködettre késitettet.

Eltáuoostasd kediglen az iffiuságnac gonoszkéuánfágit, Köuessed kedig az igazságot, à hitet, à szeretetet, és à békefséget, azockal, kic az Wrat tística szóból segítségül hiyác. Meg vessed kediglen à balgatag és à tanításra hasontalan kérdeskedéseket, tuduán, hogy czac beséddel való viaskodásoc támadnac belőle. Az Wrnac fogaiánac kedig nem kel viaskodónac lenni, hanem engedelmesnec mindenekhez, ki tudgyon tanítani, békefséggel eltúruén à gonoszkat, Ki

A TIMOTHEVS NACIRT MASODIC LEVELE

kat, Ki felidfégel tanitfa azokat, kic elmeieken
clenkedő értelemmel vadnac, váruán, hogy az
Isten valaha ást adgya, hogy meg tēruen meg
ismeriéc az igazságot: És hogy meg menekő-
uén az ördőgnec tőreből, eűekben vegyéc ma-
gokat, és az Istennec akarattyát meg műuel-
lyéc.

III. RES.

Sit tudgyad kediglen, hogy az
vtólsó napokban vesedelmes ű-
dőc érköz nec. Mert az emberec
magokat nagynac becűlic, fes-
uényec les nec, kerkődeken yec, ké-
uélyec, bídalmazzóc, bűleiek nec engedetlenec,
háladattlanoc, Istentelen nec, Szeretet nélkü-
l valóc, álhatatlan beűedűec, patuarkodóc, mér-
tékletlen életűec, kegyetlenec, kic semmi iót
nem keduel nec, arulóc, vakmerőc, fel fualkottac
kic inkább szeretic à testi gyönyörűségőket, ho-
gy nem mint az Istent, Kic czac bint viselnec
az Istennes élet nec, de maga annac creietta-
gattac. Ezek től ezokaért meg vond maga-
dar.

PAL APASTALNAC.

Exo. 7.

Touáb) Az
az, Tzelec
vagyon és
hattároc,
Az Isten to-
uáb nem e-
restti.

Mert ezec közzül valóc azoc, kic bemáskál-
nac à nemzetiégeg közibe, és fogua véfic az as-
fonkákat, kic búnekel vadnac terhelue, és kü-
lemb külemb kéuánfágockal hányatattanac,
kic mindenha tanólnac, és kic soha az igazság-
nac ismeretire nem iurhatnac. Miképpen kedig
Iannes és Iambres ellene álnac vala Mosefnec,
azonképpen ezekis ellene álnac az igazságnac,
kiknec elmeiec meg dögletet, semmire kellóc à
hitben. De előmentec nem lesen touáb: mert
az ő bolondságoc nyiluan lesen mindeneknec,
miképpen amazoknakis bolondsága nyiluan
lön.

Te kedig iól tudod az én tanításomat, éle-
temnec miuoltát, vgyeközeremet, hittemet, en-
gedelmes vóltomat, szerettetemet, békefégel va-
ló tűrésemet, haboruságimat, nyomorusági-
mat, mellyec raytam lőttec Antiochiában,
Iconiumban, Listrisban, melly igen nagy nyo-
moruságokat szenvedtem legyen, De mindenek-
ből az Wt kimentet engemet. De minden em-
berec is, à kic Istennes életet akarnac visselni à
Christus Iesusban, haboruságoc szenvednec. De
à gonosb emberek és czalardoc előb előb men-
nec à go-

ATIMOTHEVS NACIRT MASODIC LEVELE.

nec a gonofságban, kic mind egyebeket téu-
lygésbe hoznac, smind omagoc is téuelygenec.

De te álhatattolson maradgy meg azok-
ban, a mellyeket tanóltál, es mellyeket reád bifi-
ranac, tuduán kitől tanóltál legyen, és hogy gy-
ermekfégettől fogua fent irálokat tudtz, mel-
lyec tégedet tudolsa tehetnec vduófségedre, a
Christus Iesusban valo hitnec általa.

Az egész irás az Istennec éhléséből nagyon,
és hasznos tanításra, meg feddésre, meg iobbi-
tásra és oktatásra, melly igazságban lében, Hogy
az Isten embere épp legyen, minden fele ió cze-
lekódottre késitöttet.

IIII. RES.

Nnac okaért kérésemel kénbe-
rittlec az Isten előt, és az Wt Ie-
sus Christus előt, ki meg itélj
mind eleueneket smind holtakat
az ő fénes előueteleben, és az ő
orfságában, Predicallyad az Istennec besédét:
légy erőtte alkalmas és alkalmatlan vdoiben,
feddgy, oktas és ints minden engedelmeséssel
és tanítással.

Mert lésen olly üdö, midön az vduólséges tá-
nólagot el nem benuedic, hanem fűlek nec vi-
keduén ennenmagoc az ő kéuánlagoc berént
gyűt nec tanító Doctörökat, És az igazságról
vgyan el fordityác fűleket, fordúlnac kedig à
fabulákra) fabulákra.

fabulákra)
Az az. Ká-
ba beűedec
kre, Messé-
kre, és olly
zanólagok-
ra, melyek-
ből semmi
hasznon tá-
nad.

De te vigyáz mindenekben, túry, vgy cze-
leködgyel mint az Euangeliomnac igaz pre-
dicátora, tellyeséssel meg bizonyítsad, hogy
igaz szolgáia légy az Isten nec, Mert immár ál-
doznac én velem, és az én kimu' ásomnac üde-
ie közél vagyon. Vitam amà ieles bay viuást,
à futást el végeűtem. à hűttet meg tartottam,
Touábba immár, eltétettet ennekem az igaz-
ságnac Coronáia, melyet meg ad enne-
kem az Wr amà napon, amaz igaz bíró Nem
czac ennekem kediglen, hanem mindeneknek-
is, à kic kéuányác amaz ő felséges eliűe-
űet.

Vgyeközél azzon, hogy hammar hozzám
id: Mért Demás elhagyot engemet è ielen vi-
lághoz raggaűkoduán, és Thessalonikába me-
nt, Crescens Galaciában, Titus Dalmaciá-
ba: Czac à Lucáts egyedűl vagyon velem

Melléd

TIMOTHEVS NACIRT MASODIC LEVELE.

Melléd ved à Marcust es hozd el veled, Mert igen hasznos ennekem à szolgálattá. A Tichicust kediglen Ephesusba küldöttem. A palástot, melyet Troadesben hattam Carpusnál, midőn előbb el hozd veled, és à könyveket, ielesben kedig à hárttyákat.

Alexander à rezműves foc nyomorúságot tót raytam. Fűzessen az Wr őneki az ő czeleködeti berént, kitől te is meg óiad magadat, Mert felette igen ellent tartot à mi befédünk-nec.

Az első magamóltalmában senki mellettem nem vólt, hanem minnyáian elhadgyánac: Ez ne tulaydonyitáséc őnekie bűnül: De az Wr mellettem vólt, és ő erőssittet engemet, hogy én általam bizonyosra tétetnéc az Euangeliumnac híre, ast haluán mind à pogánoc: És ki menekődém az oróslánnac torkából. Ennec vtánna is meg ment az Wr engemet minden gonos czeleködettdől és meg tart az ő mennyei orfágába, Kinec adáséc à dűczőség mind öröcken öröcké: Amen.

Kösz.

PÁL APASTALNAC.

Köszönted à Priscát és Aquilát, és az Onesiphorusnac háza népét. Az Erastus Corinthusban maradot. Trophimust kediglen Mileusban betegen hatta.n.

Ezen vgyeközel, hogy à telnec előtte el iöy.
Köszön teneked az Eubulus, à Pudens, à Linus, à Claudia, és minnyáian az atyafiak.

Az Wt Christus Iesus legyen à te Lelkeddel. Az ő kedue legyen tñ veletec; Amen.

Ez Timotheusnac írt másodic leuel Romábót iratot Timotheusnac, ki első pispoc volt Ephesusban, midőn Pál másod vittal álatatnéc Nero Czaászár eleybe.

PÁL

458

PAL APASTOL

NAC TITVS NAC IRT

LEVELE

I. RESZ

Ál Istennec Bolgáin, à Iesus Christusnac kedig Apostola, az Istennec válastottinac hűtec szerént, és az Igasságnac ismerete szerént, melly az Istennes élet szerént vagon, az örök életnek reménységében, mellyet megígérte amaz Isten, ki nem tud hamissat mondani, öröktől fogva való vődöknek előtte. Megjelentötte kedig amaz ő beszédét, midőn vődeie volna, à predicációnac általa, melly én ream bizattattot, à mi vőduőzító Istenünknek rendelelse szerént.

Titusnac à közenséges hitben való igaz fiainac írom ezt è Levelet. Keduet, irgalmas-ságot és békeséget kévánóc teneked, az Atya Istentől, és az W. Iesus Christustól, mi vőduőzíténktől.

Ezért hadgyálac tégedet Cretában, hogy
à mi hat-

PAL APASTÁLNAC

Véneket)
Az 43. ple-
bánosokat,
pásztorokat
26.

à mi hittra vólna, aſt meg igazitanád, és vá-
raſonként véneket rendelneſ, à mint én meg
hattam vala tenked: olytant, ki meg feddhe-
tettlen, ki egy feleségnek férje, kinek Iſten fé-
lő gyermekek legyenec, nem tobzódáſnac go-
noliſágában heuerőc, ſem űőfogadattlanoc,

Mert űűkſég, hogy à piſpec, mint az Iſten-
nec ſáffára, meg feddhattettlen legyen, Ne le-
gyen nehez erkőlczű, ſe haragos, ſe réſeges, ſe
verekedő, ſe éktelenűl nyereſég keuánó: Ha-
nem űálás adó, ki à iámborokat űereſſe, le-
gyen ió tanáts adó, igaz, Iſtennes, iózan, és
ki tudgya à tanitáſra valo amà hiw beſedet,
hogy az űduőſséges tudománnac általa ióra
íntheſſen, és azokat, kic elleut tartnac, meg
győőheſſe.

Mert ſoc viſſavonnóc vadnac, kic hiába
valókat beſelnec, és eſt veſtnec, ielesben azoc,
kic à kőrnűl meſeltec kőzzűl valóc, kiknec be
kel űáiakor dugni, kic egēő házbeli népnek e-
ſt veſtic, nem illendő dolgokat predicáluán
éktelen nyereſségért.

Eſt mondotta nemelly őnnen kőzűlec, ő
tulaydó prophetáioc, A Cretabeliec minden-
koron

L. Sellenek

TI
koron hazug
Ez tanuból
meg feddha-
ben, és a Sídó
nekerſelire
nec az igazſá-
Mindene
ſertelmek
tűſta, hanem
ki ſmeretec
meric, de m
holot vala
iő czelekőde

ben, és az eng
venőnyok
melly ille a
doloc, a bon

TITVS NAC IRT LEVELE.

koron hazugoc, gonos vad álatoc, rest halsoc. *Epimenidee poetának mondása.*
 Ez tanubizontság igaz. Annacokaért erőssen meg fedgyed őket, hogy éppec legyenec a hitben, és a Sidóknac kába befedekre, és emberek nec szerzésire ne figyelmezzene, kic elkerengne az igazság előt.

Mindenec vgyan tistác a tistáknac: De a fertelmeseke nec és hitetlenek nec semmi nem tista, hanem fertelmes mind elmeiec, s mind lelki ismeretec. Aist vallyác, hogy őc az Istent ismeric, de maga czeleködötöckel tagadgyác, holot vátalatosoc, főfogadattlanoc, és minden jó czeleködöttre semmire kellőc.

II. RES.

E kediglen ollyakat beűly, melyec az vduósseges tudománt illetic. Hogy a vénec józanoc legyenec, ért erkölcsűec, jó tanáts adoc, éppec a hitben, a szeretben, és az engedelmeségben. Azonképpen a vénasszonyok is olly alappadban legyenec, melly illic a szentseges élethöz. Ne legyenec vadosoc, a bornac se ereűet magokat, és tistefseges

RAL APASTALNAC

fejes dolgokra taniczana: , Hogy az iffiu as-
sonnyokat erre oktasd , hogy kedüellyéc
az ő feryeket, és berelséc az őnen magzatty-
kat Hogy tisteletesec legyenec, tistác, ház őri-
zőc, iámboroc, és hogy az ő wroknac birtokoc
alat legyenec, hogy az Istenec Igéi meg ne
fidalmaftaséc.

Azonképpen az iffiakat is inczed, hogy mértékletessé legyenec. Mindenekbé temagadat úgy visellyed, hogy példa legy à jó czelekedetökbé, És tekeletességed tessék à tanításban, és ért erkölczedben. vduólséges tanító beűeded legyen, olly, mellyet nem karhošťathatnac, Hogy à ki ellene támad, meg pirullyon, midőn ne legyen mi gonofť mondani tű felőletec.

A rabbotás folgákat inczed , hogy az ő
wroknac engedgyenec , hogy mindenekben
magokat kellestéc őnekic, és ne zugolódgyanac
ellenec, Semmit ne koporitsanac magoknac, ha
nem mindenbe hiwseget mutatсанac , hogy
mindenekben ékessitéc a mi vduőzitő lfe-
nünkne tudományát.

Mert megjelent az Istennek amaz vduósféges jó kedve mindem embereknek , tanítuán minket,

minket, lo-
get, és é vilá-
tetsen, igaz-
lo világon vá-
am a nagy Ie-
Iesus Christus
uélét. Ki önn-
meg váltan-
meg tisztítan-
ió czelekő-
tanits, és ez-
tetséggel. Ser-

gyenec. Sínk
kodóc ne leg
engedelme
bérékhöz. M
lánc, enged

TITVS NAC IRT LEVELE.

minket, hogy meg tagaduán az Istentelensé-
get, és è világi gonosb kéuánságokat, mértéklet-
tessen, igazan es Istennessen élyunc èielen va-
lo világon: váruán amaz bódog reméniséget, es
amà nagy Istennec, és à mi meg váltónknac, à
Iesus Christusnac fénéséséges és dúczóséges eli-
uését: Ki onnen magát adta mi éröttúnc, hogy
meg váltana minket minden hamiságból, és
meg tisztitana ómagánac tulaydon népet, melly
ió czelekődetekben gyönyörködne. Ezekre
tanits, és ezekre ínts, és feddgy, minden teklele-
tességgel. Senki meg ne vttályon tégedet.

III. RES.

Nczed őket, hogy à feiedelemség-
beliekne, és az hatalmaságban
valóknac birtokoc alat legyenec,
és engedgyenec onckic, Hogy
minden ió czelekődettre kéűec le-
gyenec. Senki felől gonosbt ne hirdessenec, Vias-
kodóc ne legyenec, hanem czenedsec, minden
engedelmességet meg mutatuán minden em-
berekhöz. Mert ennec elötte mi is estelenec va-
lánc, engedettlenec, téuelygóc, külemb külemb

M m

éktelen

PAL APASTALNAC.

éktelen kéüénságokra , és testi gyönyörűségökre magunkat aduán , gonofságban és irigységben élüen , gyúlófégesec leüen egy mast gyúlóttuc.

De minéc vtánna à mi vduözitő Istenünk-
nec ió vólta, és az éberekhöz valo szerelme meg
ielent, nem az igazságnac czeleködetiből, mellye
ket mi czeleködtünc, hanem az ő irgalmafságá-
ból vduözitet minket , à bent Léleknek wyon-
nan valo búletésénec es meg wyitálsánac feré-
dőténec általa, melly bent Lelket nagy bőfégel
belönc öntötte , à mi vduöziténknek à Iesus
Christusnac általa. Hogy az ő keduéből meg
igazúluán, à reménység szerént lennénc örökési
az öröc életnek.

Bizonyos ez é beűed. Ezekről akarom ho-
gy erős bizonyfágot tégy, Hogy ió czeleköde-
tőkben foglalatosoc legyenec à kic az Istenbe
hittenec. Eze c à dolgoc, mellyec tisttéségesec, és
hasznosoc az embereknek Meg tisttud kediglen
à balgatac kérdéűkódéseket, és à nemzetiségök-
nek ágazattyoknac őámlálását, à vetekódéseket,
és à törüenről valo tussakodó beűedeket: mert
hasfontalanoc és hiába valóc.

Az heret-

Az heretnec cimbert egyic auagy másod (Heretnec)
 intés vtan eltauofrafsad, tuduán est, hogy Az, a ki az
 az olyan el fordúlt, és hogy vétközic, úgy mi- igazságot és
 nt ki önön itéleti berént el karhozot. a bent gyű-
 lekezetet

Midön hozzád küldendem az Artemant, elhadgya, és
 auagy a Tichicust, úgyeközöl azon, hogy hoz az ön a sa-
 zám idy Nicopolisba: mert el végestem hogy iéből ideg-
 ott telellyec. A Zenát a törénytudót, és az A- ertelmet tá-
 pollost forgalmatofságal el kéféried, hogy va mast, az is-
 lami fogyatkozásoc ne legyen Tanóllyanac tennet ige-
 kediglen a mieinkis, hogy az élettre valo fűk iéu nem
 séges ió czeleködetőkben foglalatosoc legye egy nőt, és
 nec, hogy hasonaltalanoc ne legyenec. a heretnec-
 ni ez ndes-
 seget meg
 baboritya
 26.

Köszöntnec tégedet minnyáian kic velem
 vadaac. Köszönsed azokat, kic minket heret-
 nec a hitben.

Az Istennec kedue legyen minnyáian ve-
 letec: Amen.

E leuel, melyet bent Pál írt Titusnac, ki a Cretabeli bent
 gyülekezetnec első pispéke volt iratot Nicopo-
 lisból, mely Macedoniának városa.

Mm 2

PÁL

PAL APASTOL- NAC A PHILEMONNAC

IRT LEVELE.

I. RES.

ÁL à Christus Iesusnac foglya , és Timotheus atyafiú , Philemonnac mi szerelmessünknek és társunknac , És a szerelmes Apphianac , és az Archippusnac mi vitéz társunknac , és à te házadbeli bent gyülekezőzetnek , íruci est è leuelet Kedw és békeség legyen tünéktec az I-fentől, mi Atyáinktól, és à Iesus Christustól.

Hálát adoc az én Istenemnek , mindenha meg emleközuén te felőled az én imárfágimban, miért hogy hallom à te szeretetedet és hűtedet, mellyel vagy az Wí Iesushoz , és minden bentekhez, Hogy à te hűtiednek közösilese hat haró legyen , hogy meg ismertesséc minden jó tú bennetec à Christus Iesusnac általa. Mert nagy örömué

A PHILEMONNAC IRT LEVELE.

gy örömrunc és vigasztalásunc vagyon à te szeretetedben, a tyamha , miért hogy à Szentec te általad meg nyugatattanac.

Annac okaért iólehet nagy szabadságom legyen ennekem à Christusban , hogy paranczolhassac teneked , hogy aşt műuellyed , à mi à te tisted: de mind ez által à szeretetért inkább könyörgec , műuel hogy olyan vagyoc , tudni illic , egy meg vénedet Pál, mostan kediglen à Iesus Christuśnac foglyais.

Könyörgöc kedig az én fiamért , az Onesimufért , melyet az én fokságomba nemzettem, Ki annac előtté teneked hasfontalan vólt, mostan kedig mind ennekem , smind teneked igen hasznos, kit visssa küldöttem. Te kedig ötet, az az, az én búuemet, haza fogadgyad. Nálam akarom vala tartani , hogy te helyyedben szolgálna ennekem az Euangeliomért valo fokságomban , de hirednélkül semmit nem akarom műuelni , Hogy à te iótéteményed nem vgy mint kénserítésből, hanem szabad akaratból legyen.

Mert neralám azért táuozot vólt el tőled

M m 3 egy vde-

PÁL APÁSTOLNAC.

egy vdeiglen , hogy mint örökest haza fogad-
nád , Nem úgy immáran mint rabbotás sol-
gát , hanem mint ki ielesb alapadban legyen,
rabbotás solganál, az az, szerelmes atyad fia, Ki-
uáltképpen ennékem. Mennyéuel inkább ke-
dig tenéked, mind testben , s mind az Wr-
ban?

Annac okaért, ha azt itéled , hogy a mi
minékinc vagyon köz legyen , fogad hoz-
zád őtet mint engemet. Ha valamiben meg
bántot tégedet, auagy valamivel tartozic , azt
én reám tudgyad. Én Pál tulajdon kezemel
írtam, én fűzetem meg: Hogy azt ne mond-
gyam tenéked , hogy temagaddalis annac fe-
lette adós vagy ennékem. úgy atyám fia, Had
nyeriem est a hasont te tőled , Meg nyugaf-
sad az én bűuemet az Wrban.

8 (Est írtam tenéked, e bizodalomban léuén,
hogy meg halgatz engemet , úgy mint ki tu-
dom , hogy nagyobb is meg műuelfi , hogy
nem mint én kéuánoc.) Egyetembe kediglen
falástis szerz ennékem: Mert remenlem, hogy
a tú imátságtokért aiándokban adnac enge-
met tú-

A PHILEMONNAC IRT LEVELE.

met tüncktec.

Köböntnec tégedet, Epaphras az én fogolytársom à Christus Iesusért, à Marcus, az Aristarchus, à Demás, à Lucás, az én segítőim.

A mi Wrunc Christus Iesusnac kedue legyen à tñ Lelkerekkel: Amen.

veled
A Philemonnac irt level Romából küldöttet, az Onesimus rabbotás solga által.

Mm 4

PETER

PETER APASTOL

NAG ELSŐ KÖZÖNSÉGES

LEVELE.

I. RES.

Peter Iesus Christusnac Apastola, à iduevények nec, kic el bélettec Pontusba, Galaciába, Capadociába, Asiába és Bithiniába, kic válastua vadnac az Atya Isten-nec eleitől fogua való végezéséből, à bent Lélel által való meg bente-lésére, à Iesus Christusnac engedelmenec és vé-re hintélsénec általa, irom est è leuelet.

Az Isteni kegw és békeység fockasodgyéc tû nálatoc.

Áldot az Isten, à mi Wranc Iesus Chris-tusnac atya, ki az ő bőséges irgalmatságából wyonnan nemzet minket eleuen reménlégre, à Iesus Christusnac hallottaiból való feltáma-dásánac általa, az az, olly örök ségre, melly el nem ves-

ELSŐ-KÖZÖNSEGES LEVELE.

Nem vehet, meg sem fertesztethetic, meg sem
 fonnyathatic, tudni illic, melly mennyekben
 tartatic minékünc, kic Istennec ereiēnec általa
 örösztetünc, hit által, az v̄duōsēgre, Melly ar-
 ra szerzettet, hogy meg nyilatkozzéc az v-
 tólsó v̄dōben, Mellyben örömetec vagyon,
 noha mostan egy keuēs v̄deig (holot à sükfēg
 így keuánnya) bánatban legyetec, à külemb
 külemb késérteteknec miatta, Hogy à tū hū-
 teteknec meg próbálásza sockal drágábnac ta-
 látséc, dicziretetekre, tistetséktekre és dū-
 czóségtdőkre, midón meg ielenic à Iesus Chris-
 tus, hogy nem mint az aranynac meg probá-
 lásza, melly el v̄s, és mind azon által à tūznec
 általa meg probáltatic. Melly Iesus Christust
 noha nem láttatoc, beretitec: Ki e noha mos-
 tan nem néstec, mind az által hiuec leuēn ör-
 uēndōstec kimodhatatlan és dūczósēges ör-
 rōmmel, hūteteknec iutalmát véuēn à tūleke-
 teknc v̄duōsēgét:

Melly v̄duōsēgről kérdeszkörtec és tuda-
 koztac à prophetac, kic prophetáltac à tū rea-
 toc iōuendō Isteni ió kedwről: Tudakozuān
 arról, miczoda auagy minēmū v̄dōnec tizic-

Mm 5

keléce

PETER APASTALNAC.

kelére mutatná meg à Christusnac iöwendö mondo lelke, ki ő bennec valí, à Christusra köuetközé benuedéseket, és à düczősegeket, melyec azoc vtán köuetköznénec. Kiknec az is meg ielentötet, hogy nem önnen magoknac, hanem minékünc bölgáltattac azokat, melyec most tünęktec hirdettettec, azoc által, kic tünęktec predicállottac az Euangeliomot, à menny bölelküldettet sent Léleknec általa, Mellyeknec nézésében az Angyaloc gyönyörködne.

Annac okaért à tū elméteknek agyékít fel öuedzuén, és iózanoc léuén, tekéletteséggel velsétec reménségteket az Isteni kedwbe, mely tū reátoc ala hozzattatic, mikoron à Christus Iesus meg ielenic. Vgy mint engedelmes fiac, ne sziáiatoc tūmagatokat à régi kéuánfságokhoz, mellyekben éltettec à tudatlanságban, Hanem miképpen az, à ki tūteket hiut, sent, tū is azonképpen tellyes életetekben sentec legyetec. Ezért vagyon meg íruán: Sentec jegyetec: Mert én sent vagyoc.

Es hogy ha Atyánac hiyátoc aít, à ki bömely válogatásnélkül ítél, mindenike t az ő czeleködeti

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVÉLE.

czelekődeti berént, meg látsátoc, hogy felelenti-
 be járuan mulásátoc à tú it valo lakástoknac
 vdeiét, Miért hogy tudgyátoc, hogy nem el ve-
szendő jószágokkal, mint ezüsttel és arannyal vál-
tottác meg túteket à tú hitfágos életerekből,
mellyet vórtetec vólt az Atyáknac tanítások-
ból: Hanem drágálatos vérrel, tudni illic, à főp-
lőtelen és fertelem nélkül valo báránnac à
Christusnac véreuel: Ki öröktől fogva rendel-
 tötet vólt, minec előtte è világ fondáltatnéc,
 de meg ientötet az vtólsó vódkben tú éröt-
 tetec, kic ő általa hístec az Istenben, ki feltá-
 mástotta ötet halottaiból, és dúczóséget adot
 neki, hogy à tú hűttetec és reménségtec lenne
 az Istenben. Meg tistituán à tú lelketeket,
 miért hogy bent Lélec által engetterec az igaf-
 fág nac. Tettetéség nélkül valo attyafui be-
 retetel tista búbölegy mást igen beresétec: vgy
 mint kic wyonnan búlettetenec, nem halando,
 hanem halhattatlan magból, az élő Isten-
 nec beféde által, melly öröcké meg marad:
 Mert minden test olyan mint à fű, és az em- 154. 40.
 bernec minden dúczósége olyan mint à fű-
 nec virá-

PETER APASTÁLNAC.

nec virága. Meg űárad à fű , és lebul az ő ví-
rága , De az Wrac Igéie meg marad mind
öröckè. Ez kedig az az ige , à melly tûnektec
predicáltatot az Euangeliom által.

II. RES.

ANAC oktért le vésétec min-
den gonofságot , és minden ál-
nakfágot és képmutattáfokot,
irígyfégöket , és minden rágal-
mazáfokat , És mint à moltan
bületet gyermetskéc kéuányatoc az Igénec
ama tífia tétet , hogy az által fel neuekód-
gyetec. Mert meg kóftoltátoc , hogy kegyes
legyen az Wr. Ahoz iárullyatoc , ki eleuen
kő , ki az emberektől meg vettettet vgyan,
de az Istennel válastot és drágalátos , és tû és,
mint eleuen kőuec , éppüllyetec lelki házá,
fent papsága , hogy lelki áldozatockal áldo-
zatoc , mellyec az Istennec kellemettesec le-
gyenec , à Iesus Christus által.

Annac okaért az irásban is ez vagyons
Imè le

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

Imè le téfec Sionba egy kőuet, melyet à fegeletnec fundamentomába kel tenni, válaftat-^{isa. 18. Psal. 118.} tot és drágalatos kőuet: A ki abba hísen, meg nem fégyenül. Tűnèktec ezokaért tíftefégtőkre vágyon, kic hístec: Az engedetleneknek edig ez à kő, melyet meg vettettéc az építőc, lőtt à fegeletnec feie, és botránkozásnac kőue, és meg tántoritásnac kőbicklaia, tudni illic az engedetleneknek, kic meg vtkőznec az Istennec befedében, melyre is teremtue vóltanac.

Tű vattoc kedig à válaftot nemzerfég, à királyi papfag, fent nép, olly nép, melyet az Isten tulaydon magánac kereset, hogy hirdes-
tec annac haralmas czelekőderit, ki à fertétfég-
ból elhiút títeteket az ő czodálatos világóságá-
ra. Kic régén ten valátoc, nem nép, Mostan ke-
dig Istennec vattoc népe: Kic régen nem talál-
tattoc vala kegyelmer, Mostan kedig kegyel-
met nyertetec.

Szerelmes attyámfiáj, kérlec títeteket, vgy mint iouetiényec és sarándokoc tartótsátsátoc meg magatokat à testi kéuánfágoktól, melyec à lelec ellen vinac. A tű életeteket vífsellyetec tíf-
telséggel à pogánoc közet, Hogy abból, à mi-
ből ellene-

PETER APASTALNAC

*Latogatás-
nac) Az az
Midőn az
Isten ő ray-
toe is könyö
rül, és meg
teriti őket.*

höl ellenetec sólnac, vgy mint gonos̄ téuőc ellen
à ió czelekődetekből, mellyeket látnac, diczõt-
à meg látogattásnac napián.

Annac okaért engedelmessec legyetec min
den rendelésnec az emberec közet, az Wért,
Akar à királynac, vgy mint feiedelemnec, Akar
à tistartóknac, vgy mint ő tölle küldettőknek, à
gonos̄ téuőknek meg büntöttésekre, à ió cze-
lekedőknek kedig dicziretire. Mert ez az Wrnac
akarattya, hogy iót czelekőduén bedúgiátoc à
bolond és tudattlan embereknek s̄aiokat. Mint
s̄abadosoc, és nem vgy mint kiknec à s̄abadfag
fedelül legyen à gonos̄ágnac, Hanem mint I-
stennec s̄olgaj.

Minden embert tistellyetec. Az a ryafusá-
got s̄erefs̄etec. Fellyétéc az Istent. A királyt tist-
ellyétéc. A s̄olgác az ő wroknac engedgyenec
minden felelemmel, nem czac à ióknac és em-
berfégefeknec, hanem à † kénseritőknek is.
Mert ez kedues, hogy ha valaki istennes lelki-
ismeretiért bántásokat s̄enued, büntelen nyo-
morgattatúan. Mert miczoda dicziret vagyon
ebbe, ha el s̄enueditec, midőn bűnetekért artzul
szapnac: De ez kedues az Istennel, midőn iót
czelekőduén

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

czelekeduén el benueditec, ha meg nyomorgat-
nac Mert erre vattoc hiuattatuán.

† Kénseritöknek) Szól a kemény Wraokról, kic keménen tart-
tyác a szolgákat, és hayttyác őket a dologra éyel happal kimeletlenül.
Nem szól a hamissákról, Mert az azoknac hamisságának ninkel engedni.

Mert a Christus is benuedet mi érottúnc,
nekúnc példát hadgyuán, hogy köuelsűc az ő
nyomdokit, Ki búnt nem tót vala, álnakfág
sem találtattot az ő fáiában. Ki midőn bídal-
maftatnéc, visfont nem bídalmaaz vala: Miko-
ron ként benuedne, nem fenneyeget vala, ha-
nem annac hadgyá a bosszualást, a ki igazán
irél. Ki a mi bűneinket viselte az ő testén a fan
hogy meg haluán a bűneknek, az igazság nac
élnenc, Kinec sebei által meg vigasztatoc. Mert
ollyaténoc valatoc mint a budosó iuhoc, De im-
máran meg tértettec a tú lelketeknek Pástorá-
hoz, és conduiffelőiéhöz.

III. RES.

Azonképpen a feleségek enge-
delmessec legyenec az ő fériek-
nec, Hogy a kic nem engednek-
is az Isten beszédénec, az ő felesé-
geknek Istennes életeknek általa,
az Isten.

PETER APASTALNAC.

az Isten beſéde nélkül meg nyeretfeſenec, midőn ltandgyác à tiſteletes és tiſta életeteket. Kiknec ékeſſégec nem amà külfő legyen, melly ál, hayfonnásban, arannyal valo betkerítésbe, auagy paláſtoknac viſſelefében: Hanem am.az el reytet ember, az az, à ſűuű ember, az legyen fel ékeſſitue nem veſſendő ékeſſégel, czendeſ és nyugodalmos léleckel, melly ékeſſég dra galátos az Iſtennec előtte. Mert eképpen régénten amà ſent aſſonnyialat okis, kic az I.ſtenben vetettéc vala reménſégőket, ékeſſitue vala magokat, engedelmeſſec léuén az ő férieknec Miképpen Sára engedet Abrahamnac, wránac híuán őtet, kinec leányiua löttetec, midőn iól czeleköttec, és mikoron ſemmi rettegéſſel nem rettegtec.

A férfiakis azonképpen egyűt lakianac feleſégőckel, à mint illic értelmefeſeknec, és tiſteſéget tegyenec az aſſonnyialati eſköz nec, vgy mint erőtlembnec, És vgy mint kic őkis örökőſſec egyűt veletec az Iſteni ió kedueből adot életnec, hogy à tū könyörgéſtec közbe ne ſa-kaſtaſſanac.

Annac felőtte minnyáian * egyeſſec legyetec. Egyiknec

*
Egyeſſec)
Az az, Ne
vönnyatoc
viſſá, Me-
re annál-
kül is elég
nyauallya-
goc vagyon.

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

acc Egyiknec fâion à másiknac nyauallyáia:
Az atyafiuj beretet legyen bennetec. Legyetec
irgalmassoc, embersegesec. gonost gonofal
meg ne fûzelsetec, Auagy fitkot fitokért, ha-
nem visontac alduán: vgy mint kic tudgyá-
toc, hogy erre vattoc hiuattatuán, hogy az ál-
domást örösflegül biriátoc.

Mert a ki akaria beretni az életet, és látni Psal. 24.
à jó napokat, enyhítse meg az ő nyeluét a go-
nostól, és az ő aia kit, hogy álnakfágot ne bôl-
lyanac. tauozzéc el a gonostól, és iót czelekôd-
gyéc, Keresse à békelséget, és kôuesse ást: Me-
rt az Wrac bômej az igazakra néznec, és az
ő fûlej azoknac kônyôrgéfsére figyelmeznec.
Az Wrac ortzáia kedig azokon, kic gono-
stul czelekôdnec.

És vallyon kiczoda az, à ki tûteket nyo-
morgatna, ha à jófâgnac kôuetôj leéndetec? † Szentellyén
Sôt ha valamit fenuettekis az igazságért, bo tec) Az ag-
dogoc vattoc. Azoktól valo feltetekben kedig † Szentellyén
meg ne rettennyetec, meg se háborodgyatoc: † Szentellyén
hanem az Wr Istent † † Szentellyén
ben. † Szentellyén

Legyetec kedig kéféc mindenkoron. min-

Nn

dennec

czátoc.

PETER APÁSTOLNAC.

dennee meg felelni, à ki okát kerdi à remén-
segnec, melly bennetec vagyon, felitfégel és
tiszteltetéségel, és ió lelki ismeretec legyen,
hogy abban, à miből rágalmaznac tőteket mi-
nt gonos téuőket, meg ségyenyűllyenec, à kic
bidalmazzac à Christusban valo tū ió életete-
ket. Mert iob (ha Istennec akarattya vgy leendő)
hogy iót czelekőduén, nyomorgalsanac tūte-
ket, hogy nem mint gonos.

Mert à Christusis egyűer sennuedet à bű-
nekért, az igaz à hamisakért, hogy minket az
Istenhöz vinne, Ki testében vgyan meg őletet,
à Lélec által kedig meg eleuenitöttet, Kinec ál-
tala, el iőuén, à lelkek nec predicálot, kic à tőm-
lőtzben vadnac, kic régén ten engedetlenec
lő nec, midőn etűer az Istennec tūrelse várakoz-
zic vala Noenac vdeiebe, mikoron à bárka
késitőrnec, mellyben keűes, az az, nyóltz lel-
kec tartattac meg à vizben, Mellyhöz à hason-
latos példázattya, à Keresűség, minket is meg
tart: Nem az à mofsogatás, mellyel à test nec
sennye el vétettic, hanem, mellyel életben, hogy
à ió lelki ismeret az Istennel tőrekedgyéc, à
Iesus Christusnac fel támadásánac általa,

Ki az

Ki testében,
Egyicez à
leg nehezeb
mondáffoc
közec az e-
gűsű sent i-
rásban. Eb-
ből csinál-
tác à se-
gűny vac pá-
pásoc à
Limbus.
De hamis-
san. Mert
nem arról
sól sent
peter.

Ki az Istennec lóbián vagyon, minec vtánna
mennyebe ment: Ki el nyelte à halalt, hogy mi
öröckösi lennenc az öröc életnec: Kinec birto-
ka alat vadnac az Angyaloc, és az Hatalmas-
ságoc, és az Eröc.

IIII. RES.

Nnac okaért, miért hogy à Chr-
istus béuedet mi erőttűnc test-
ben, tū is vgyan azon gondolat-
tal felfegyuerkőzzetec. Műuel
hogy ki béuedet à testben, à meg
bűnt à bűntől, è vegre, hogy innégtoua, à mi
vdö hátra vagyon, ne élyen à testben az em-
berek nec kéuánóságoc berént, hanem az Isten-
nec akarattyá berént.

Mert elég ez minékűnc, hogy az ennec e-
lőtte valo vdökben à pogánoknac faytalan-
gat czelekőttűc, midön életűnket viselnöc bu-
iaságban, gonos kéuánóságokban, rébekségök-
ben, tobzódásokban, torkolságokban, és az
vndoc baluány imadásokban.

Miért hogy ezokaért nem együt futostoc

Mm 2

ő vellec

Faytalan-
ság) Eucl
erti minden
cndoksa-
gok.

PETER APASTOLNAC

Ő vellec egyetembe azon fertelen tobzodásba,
azért tertzic őnekic vdegenne, és bídalmaznac

*
Meg hól-
taknac) Az
az, kic most
halua vad-
nac, aho-
ron eleue-
nec valá-
nac, midőn
predicáltat
nec őnekic
az Euange-
liom.

Elfedezi)
Az az, a
feretet
nem bosszu-
álló. Ha fe-
lebaráttya
vétközic
elene, Nem
indul bo-
su állásra
hanem, el-
senedi és
elutitkollja.

túteket, Kic samot adnac annac, a ki kefen va-
gyon, hogy meg itelye az eleueneke, és a hól-
takat. Mert ezért hirdettetet az Euangelium a
* meg hólaknakis. Hogy az éberec berént, az
az, a testben meg iteltörnénec, Isten berént ke-
dig, az az, Lelkben, élnénec. Kezel vagyon ke-
diglen a vége mindeneknec.

Annac okaert iozanoc legyetec, és vigyá-
zatoc hogy imátkozatoc. Mindeneknec előtte
kedig egymáshoz buzgo bereretel legyetec.
Mert a feretet el fedezi a vétköknek fockafágát:
Gazdalkodóc legyetec egymáshoz, zugodás-
nélkül. A mint mindenic aiándéket vót, azon-
képpen egyic a másiknac afit bologáltassa, mint
Istennec külemb külemb aiándékinac ió fáffarj.
Ha ki ból, vgy bollya afit, mint Istennec besédit.
Ha valaki bologál, vgy bologállyon, mint az erő-
ből, mellyet az Isten ad, hogy mindenekben
dúczoiteséc az Isten, a Iesus Christus által, Kie
a dúczoiség, és a birodalom mind öröcken ö-
röcké: Amen.

Szerelmes atyámfiáj, meg ne remüllyetec
mint vde-

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

mint vdegen, amà tűzes késértésből, melly lén-
 ben raytatoc à tű meg próbálástokra, vgy mi-
 nt ha valami vdegen dolog lenne tű raytatoc:
 Sőt inkább ezen örüllyetec, hogy réfelséc vat-
 toc à Christufnac nyomoruságiban, Hogy az
 ő dűczőségénec meg ielenésebenis örüendöz-
 uén vigadgyatoc. Ha à Christus neuécrt fi-
 dalmaznac tüteket, bódogoc vattoc. Mert à
 dűczőségénec és az Istennec Lelke tű raytatoc
 nyugvíc, Ki ő hozzátoc képest fídalmastatic
 vgyan: tű hozzátoc képest kedig dűczöndöt-
 tic.

Senki kedig tű közületec vgy ne nyomor-
 gattalséc mint gyilkos, vagy orw, vagy go-
 nosteuó, vagy vdegen dolgoknac vizsgálóia.
 Ha kedig valaki nyomorgattatic mint keresz-
 tyén, ne bűgyelle, Sőt inkább dűczöndie az Ist-
 tent ebből é réfből. Mert vdeie is vgyon, hogy
 az ítélet az Wrnacházán kezdéséc el. Hogy ^{ítélet)} Az
 ha előber mi raytunc kezdetic, mi végec lésen ^{az, A ke-}
 azoknac, kic nem engednec az Istennec Euan- ^{rest, à dor-}
 geliománac? És hogy ha az igazis nehezen ^{gálás és à}
 vduözül, Az Istentelen és à bűnes hól talállya ^{nyomorga-}
 helyyét. ^{tás auagy}
^{bűntette}
^{26.}

PETER APASTOLNAC.

Annac okaért à kic nyomorgattatnac az
Istennec akarattya szerént, iól czelekeduén a-
ianlyác az ő lelkeket önéki, vgy mint hiw te-
remtőnec.

V. RES.

Véneket)
Annac ne-
mstec az
Apastolok-
nac üdere-
ben à bent
gülekedet-
nec fogait,
kiket mos-
tan közen-
séges neuel
papoknac
binac.

Véneket, kic tū kőstetec vadnac,
kérem, ki én is Vén vagyoc, és à
Christusnac nyomorúságinac ta-
nubizonfága, és egyetembe à
meg ielenendő dűczőfegnec ré-
fesse: Legeltetsétec à Christusnac nyáíát, melly
nátatoc vagyon, annac gondgyát visellyétec
nem kénserítésből, hanem ió keduel, Nem ek-
telennül kéuánuán nyereséget, hanem késő-
ből. Sem vgy mint wralkoduán à kereftyén
népen, Hanem vgy mint kic à nyáynac pél-
dai legyetec És mikoron meg ielenendic à Pá-
storoknac amà feiedelme, el vegyétec à dűcző-
fegnec amaz heruadhatatlan coronáiát.

Azonképpen tū iffíac, engedelmessec le-
gyetec az vődőseknek, vgy hogy minnyáian
egyic à másíknac visontac engedelmes legyen
Belső alázatóságal legyetec ékélsec: Mert az
Isten

441

MASODIK KÖZÖNSEGES LEVELE.

Isten à keuéllyeknec ellenec ál, Az alázatofok-
nac kedig ió kedwből aiándekot ád.

Annac okaért alázatoc meg magatokat
az Istennec hatalmas keze alatt, hogy tüteket
fel magastallyon alkolmatos v̄dőben, Min-
den gondotokat vefsétec ő rea. Mert gond-
gya vagyon ő neki ű róllatoc.

Iózanoc legyetec, vigyázzatoc. Mert à tũ
ellenfégtec az Ördög, mint az riuo oroflân
kõrnyũl iár, keresuén kit be nyelleyen, K, nec
ellene állyatoc, erõsec leuén, hitnec általa,
tuduán, hogy vgyan azon nyomorúságoc
betellyesfednec à tũ atyafisúagtokon, melly ez
világba fílel vagyon.

De az Isten, kinec ió keducból minden
aiándokoc vадnac, ki el hiut minket az ő ö-
röcké való dűczõségere, à Christus Iesusban,
egy keues v̄deig meg nyomoritattakat, mon-
dom az tekélettcsé tegyen tüteket, meg tá-
magafson, meg erõsitsen és álandóká té-
gyen. Ő neki legyen à dűczõség, és à birodal-
lom, mind öröcken öröcké: Amen.

Nn 4

A Sil-

PETER APASTALNAC

A Siluánus által, ki hiw atyafiú, à mint álí-
tom, keues befédél írtam, íntuén tûteket, és
vallást téuén, hogy ez legyen az Istennek bi-
zonnyal valo kedueisége, a melly ben állatoc.

Köşen tûnêktec à Babiloniábelj bent gyű-
lekôzet, melly à válastásban réşes tú veletéc, és
az én fiam à Marcus. Köşönnyetec egymás-
nac şereteret nec apoláşáual. Békesség minnyá-
ian tûnêktec, kic à Iesus Christusban vattoc:
Amen.

PETER

PETER APASTOL- NAC MASODIC KÖZÖN- SEGES LEVELE.

I. RES.

IMON Peter , à Iesus
Christusnac Bolgáia és
Apostola, Azoknac írom
est è levelet , kic mi ve-
lűnc egyenlő képpen ré-
belsűltenecc à drágálatos
hitben, à mi Istenűnknecc
és à mi yduőziténknecc,
à IesusChristusnac igaságánac általa.

Kegyelem és békeség sokasodgyéc tűnek-
rec, az Istennecc, és à mi Wrunc Iesusnac ismer-
retinecc általa: Holot az ő Istenei ereie mindene-
ket nekűnc aiandekozot, mellyec az életre és
az Istenneségre valóc, annac ismereti által, à
ki minket hiut à dűczőségre és ióságos czele-
kődettre: Ebből, hogy nagy és drágálatos
ígéretecc aiandokul adattanac minékűnt, Hogy

Nn 5

ezeknecc

PETER APASTOLNAC

ezeknec általa rébessec lennétec az Isteni-
méstetiben, meg mencköduén à vesedelemből,
melly è világban vagyon à gonoságnac ál-
tala.

És vgyan erre legyen minden vgyeközé-
stec, Szolgátsátoç à tí hütetekben ióságos
czeleködetet, à ióságos czeleködetben kedig ér-
telmet, az értelemben kedig mértékletességet, à
mértékletességben kedig túrést, à túrésben ke-
dig istennességet, az istennességben kedig atya
fiui szeretetet, az atyafiui szeretetben szerelmet,
Mert ha ezec nálatoc lesnec, és böuelködneç,
nem tésnec tútöket hiuolkodóckà, sem gyü-
mölcszelennecké, à mi Wrunc Iesus Christus-
nac ismeretiben. Mert à kinçl ezec nincze-
nec, vac az, kézel tapogát, és elfeletközöt
róla, hogy az ő régi bűneiből meg tisztitatot
vólt.

Annac okaért, átyámfiáj, inkább vgyeköz-
zetec, hogy à tí hiuataltokat, és valasztó-
kat erőssé tegyétec. Mert ha ezeket műue-
lenditec, soha el nem estec. Mert eképpen bö-
uen adatic tűnèktec bemenetel à mi Wrunk-
nac és vduözitéknec, à Iesus Christusnac
öröcké

MÁSODIK KÖZÖNSEGES LEVELE

Drôcké valo oršagaba.

Annac okaért el nem mulatom, hogy tû-
teket ne inczelec ezekre, iólehet az ielen valo
igaz tudományba tudóloc és erősec legyetec.
Mert itélem igaznac lenni, hogy méglen è
Sátorban vagyoc, fel serkenczelec tûteket in-
tès által, miért hogy tudom, hogy hammar
valo v'döben letésem est è sätört, Miképpen
az Wr Iesusis meg ielentötte ennèkem. Ezen
lésec ezokaért siorgalmatos, hogy az én ki-
mulásomnac vtánna is mindenkoron ezekről
meg emleközhetsetec.

Mert nem mesterfégel berzet fabulákat <sup>Mint a hay-
léc auagy a</sup>
követuén, adtuc tuttorokra a mi Wrunc Iesus ^{sátor, mel-}
Christusnac hatalmafságát és elöuetelét: ha- ^{lyet hamar}
nem a ki bömünkkel néftuc az ő felléges voltát. <sup>ismet lebcsé-
nac.</sup>

Mert vót vala az Atya Istentől tisztelséget és
dúczóseget, midőn ilyen szózat lenne ő hoz- *Matth. 17.*
záia a felféges dúczófégről: Ez amaz én fírel *Mar. 9.*
mes fiam, mellyben ennékem keduem tólt, És *Luc. 9.*
mi hallottuc est a szózatot, midőn ő vele a fent
hegyen vólnanc.

Ezokaert erös, prophetaj bešédünc vá-
gyon, mellyre hogy figyelmeštec, úgy mint le-
tet hel-

tét helyen fénlő lámpásra, iól műveltec, még-
len à nap meg világosodgyéc, és à haynal czil-
lag feltámadgyon à tú búuetecken. Ha est elő-
sber tudgyátoc, hogy minden írásbeli prophetá-
lás nem emberi indulatból löt. Mert nem em-
beri akaratból hozattatot régintén elő à pro-
phetálás, hanem sient Lélektől fel inditatuán
fóltanac az Istennec sient emberi.

II. RES.

Oltanac kedig hamis prophetákis
à nép közet, miképpen tú közöt-
terek is lesnec hamis tanítóc, kic
veszedelmes heretnekségöket hoz-
nac be alitomba, Az Wratís meg
ragaduán, ki őket árron meg vötte, és hoznac
ömagokra hertelen való veszedelmet. Es sokan
köuetic azoknac veszedelmeket: Kic által az iga-
ságnac vta káromlattatic: És telhettettlenségből
magaktól talált befédeckel kereskődneć tú ray-
tatoc. kikneć kárhozattyoc immár régtől fogua
nem késic, és kikneć veszedelmec nem búnyya-
doz.

Mert ha az Isten nem keduezet az Angya-
loknac,

MASODIC KÖZÖNSEGES LEVELE.

Ioknac, kic vétkeftéc vólt, hanem à settérfég nec
lántzaival őket kötözue pokolba taftította, és
adta, hogy az ítéletre meg tartafsanac: És à régi
világnac sem keduezet, hanem nyóltzad magá-
ual à Noét, ki az igazságnac predícatora vala,
meg tartotta, az özön vizet hozuán az Isten-
telenek nec világára: És Sodománac s Gomor-
ránac várofit hammuua töuén füllyeftéssel el-
kárhoftatta, és példaul adta azoknac, kic Isten-
telennül élénec: És az igaz Lotor meg ftabadi-
totta, ki el tickadot vala à faytalan emberk nec
buyafágos életek nec miatta. Mert az igaz, mi-
dön azoc közet laknéc, naponként lelkében
gyötrődic vala azoknac gonof czelekődetec
miat, mind látáfában, s mind halláfában. Tud-
gya az Wr az Istennefeket ki ftabadítani à ké-
fértőtől: à hamifsakot kedig az ítélet nec nap-
iára tartani, hogy meg büntöttéfenec.

Mentől inkább kedig azokat, kic à testet kő-
uetuén tiftátáttalan kéuánfágba iárnac, és à
feiedelemséget meg vrtályác, Kic vakmerő ba-
toroc léuén, és magoknac hizelkődőc, nem ir-
róznac meg fidalmazni à feiedelmi méltófág-
belieket, Holot még az Angyalokis, kic öröuel
és hata-

és hatalommal nagyobbac, ne mondgyanac
azoc ellen az Wrnac előtté bídalmas ítéletet.

Num. 24.

De ezec, mint oktalán barmoc, mellyec ter-
mészet szerént való indulattal indulnac, mellyec
è végre teremtetec, hogy meg fogattatuán el
veszénec, azokat bídalmazuán, mellyeket nem
tudnac, az őnen veszt életekben el veszénec, el
vőuén à hamiságnac iutalmát, mint azoc, kic
gyönyörűségnc tarttyác à mindennapi ked-
vec szerént való életeket, vndoklagoc és benny-
ec, kic az ő czalárdságokban gyönyörköttetic
magokat, midőn lakodalomba vadnac veletec:
Kiknec főmec rakua paráznaággal. Kic nem
tudnac meg bűnni à büntételtől, az álhatat-
tlan lelkeket hízeltködéssel el czallagatuán, Kik-
nec gyakorlot bűnec vagyon à pénz gyűtésre,
átkozot emberec, Kic elhadgyuán az egye-
nes vttat, el téuettec, kőuetuén Balaamnac à
Bosor fiánac vttat, ki à hamiságnac iutalmát
szerette, De meg feddetet vólt az ő vétkezé-
séről. Mert à terhe viselő néma samár embe-
risbóualbóluán meg ellenzette à prophetánac
estelenségét.

Ezec

MASODIC KÖZÖNSEGES LEVELE.

Ezec viznélkül való kútac, à bel vészől hán nyatattot kődöc, kiknec à fettefegőknek homállya meg tartattot mind öröcké. Mert fel fuálkodásból hitságos dolgokat befélnek, és testi keuanfágoc és buyafágoc által el czallogattyac azokat, kic valóban el táuostranac vót azoktól, kic ténelygésben viselic életeket. Szabadfágot igérüen nekic, holot ömagoc veselelmnec legyenec folgai. Mert à kitől valaki meg győzettetet, annac foglalattyárais köteles.

Mert hogy ha ez világnac fertelmességitől meg meneköttec, az Winac és vduöziténknec, à Iesus Christusnac ismeretnec általa, és ismet azokban beleledzuén meg győzettetnec, hát azoknac vtólsó alapattyoc gonozba lött az elfőncl. Mert iob vólt volna azoknac, hogy az igalságnac vtát meg ne ismertéc volna, Hogy nem mint minec vtánna meg ismertéc, vifba tērnénec à sent tanóságról, melly önekic ada-^{Tanósága} tot vólt. De az löt rayttoc, à mit foktac igaz^{tól) Alias} közbeféddelel mondanj: Az eb az önne ocká^{A sent pa} dásfra tērt, És à meg feredet disno à sárnac^{ranczolata} tól. fertőben.

III RES.

III. RES.

Z immar másodic leuelem, mellyet tűnēctec íroc, ſerelmes atyámfiáj, melly be fel ſerkentem à tūtiſta elméteket íntés által, hogy meg emlekőzzetec az igékről, mellyeket iōuendō képpen meg mondottác à ſent prophetác, és à mi tanóſagunkról, kic az Wrnac és vduőzítőnec Apaſtoli vagyunc.

Leg előſter eſt meg tudgyátoc, hogy az v-tólſo napokban meg czuffolóc iōnec, kic az ōtulaydon gonoſ kéuánſágoc ſerént iárnac, és eſt mondgyác: Hól vagyon az ō el iōuetelinec igéreti? Mert mitől fogua az Atyác el aluttanac mindenec azonképen vadnac, à mint teremtetől fogua vóltanac.

Mert aſt vgyan akarattyoc ſerént nem akariác tudni, hogy az egec még régen vóltac, és à föld, melly à vizből vagyon, és à vizen ál, az Iſtennec beſédénec általa, Annac okaért az à világ, melly akor vala, ár víz miat el veſet, A melly egec kedig moſt vadnac, és à föld, vgyan azonnac beſéde által el tétettec, és meg tartatnac tűzre,

MASODIC KÖZÖNSEGES LEVELE.

Mac tüzre, az itéletnek és istentelen embereknek
el vesztéseknek napiára.

Ez egy dolog kedig tuttookra legyen, szerelmes atyámfiáj, Hogy egy nap az Wrnál olyan mint ezer estendő, És az ezer estendő olyan mint egy nap. Nem késic az Wr, ki az ígérertet tötte (à mint nemellyec kesedelemfégnek alittyác) Hanem engedelmes vóltát mutatya hozzánc, nem akaruán, hogy valaki el vesztén, hanem hogy mindenec à penitenciára iusfanac. Eliő kedig az Wrnac amà napia mint az éyeli orw, melly napon az egec roppogással el múlnac, az eltető álatoc kedig hewfégnek miatta meg oluadnac. à föld is, és à rayta valo alkotuányoc, meg égnec.

Midőn azokaért mind ezec el bómollyanac, Mineműeknek kel tū nektec lennetec à bent és Istennek életben, varuán az Istennek siető el iouetelinec napiát, mellyen az egec el bómolnac, és az eltető álatoc hewfégnek miatta meg eméštötne. De wy egeket és wy földet várunc az íg'ret ferént, mellyekben az igaság lakic.

Annac okaért, szerelmes atyámfiáj, miért
Oo hogy

PETER ÁPASTOLNAC

hogy ezeket váriátoc, ezen vgyðkezetec, hogy
fertelem nélkül és artatlanoc találatsatoc õ tõ
le békeiségben. És à mi Wrunknac türeését vdu-
uőségneç alitsátoc, Miképpen à mi szerelmes
atyánk fia is, à Pál, az õ neçi adot bölcselége
szerént, írt tû neçtec, mayd minden leueleiben
bóluán ezekről: Mellyec közet nemelly dolgo-
kat nehéz meg érteni, mellyeket à tudattla-
noc, és az álhattatlanoc vdegen értelme-
vonfnac, miképpen à több írásokat is, az õn-
nen vesfedelmekre.

Tű annac okaért, szerelmes atyám fiaj. kie-
elõb ezeket meg értõtéttec, meg óiátoc maga-
tokat, hogy à vesetekneç téuellygéssekel el ne
vonnattatsátoc, és ki ne essetec à tû tulay-
don álhattatóságtokból, Hanem neue-
ködgyetec az Isteni kedwben, és à mi
Wrunknac és vduöziténkneç, à Iesus
Christusnac ismeretiben, Kineç
adatséc à düczőség mind mos-
tan, smind öröcké való vdu-
ben: Amen.

IANOS

IANOS APASTOL- NAC ES EVANG'ELISTA- NAC ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

I. RES.

Mi kezdettől fogva va-
la, à mit hallottunc, à
mit láttunc à mi sőme-
inkel, à mit néstunc, és
à mi kezeinc meg tapo-
gattac, az életnek Be-
bedétől: (Mert az élet
meg ielentőtter, és lat-

tuc, és vallyuc, és hirdettyuc tűnktec asit az
öröc életet, melly az Atyánál vala, és meg ie-
lentőtter minckunc) Mondom, à mit láttunc
és hallottunc, asit hirdettyuc tűnktec, hogy tű-
nktekis rébesüléstec legyen mi velunc, és à
mi közesüléstunc legyen az Atyáual, és az ő
fiával, à Iesus Christussal. És ezeket iriuc tű-
nktec, hogy à tű örömetec tellyes legyen.

Annacokaért ez az izenet, mellyet ő tö'le
hallottunc, és hirdettyuc tűnktec, Hogy az Is-

IANOS APASTOLNAC.

ten világosság, és hogy ő béne semmi fertettség
ninczen. Ha mondandgyuc, hogy minékünc
közösülésűnc vagyon ő vele, és fertettségben iá-
runc, hazudunc, és nem czeleködűnc igazán.
Hogy ha à világosságba iárunc, miképpen ő à
világosságba vagyon, visontac való közösülés-
űnc vagyon ő vele, És az ő Fiának, à Iesus Chri-
stusnak vére meg tisztit minket minden bűnből.

Ha mondandgyuc, hogy bűnűnc ninczen,
minenmagunkat meg czallyuc, és ninczen
igazmondás mi bennűnc. Ha meg vallandgy-
uc à mi bűneinket, hiw ő és igaz, hogy meg bo-
czássa minékünc à mi bűneinket, és meg tisztit-
son minket minden hamisságból. Ha mon-
dandgyuc, műuel hogy nem vétköstűnc, ha-
zuggà téűnc őtet, és az ő beűede ninczen mi
bennűnc.

II. RES.

Ni fiatskáim, Ezeket írom tűneket-
tec, hogy ne vétközzetec. Hogy
ha valaki vétkezendic, Szűbólönc
vagyon az Atyánál, az igaz Iesus
Christus, És ő engesztelésűnc à mi
bűneinkért.

bűncinkért: de nem czac à miénkért, hanem mind az egész világnac bűneiért is. És ez által tudgyuc, hogy meg ismerttük őtet, ha az ő paranczolatit meg tarttyuc. A ki azt mondgya, Ismerem őtet, és az ő paranczolatit meg nem tarttya, hazug az, és ő benne igaz mondás ninczen. A ki kedig az ő befédet meg tarttya, bizonyáual ebben az Istennek szereteti meg tellyesedet. Ez által tudgyuc, hogy ő benne vagyunc. A ki azt mondgya, hogy ő benne lakic, úgy kel annakis életét viselni, à mint ő viselte.

Atyámfiáj, Nem íroc wy tanóságot tűnktec, hanem régi tanóságot, melly immár kezdettől fogua nallatoc volt Ez à regi tanóság, az à beféd, mellyet immár kezdettől fogua hallatátoc. Visont wy tanóságot íroc tűnktec, melly igaz ő benne, és tű ben netekis Mert a settetés el múluc, és amaz bizonynal valo világóság immár világoskodic.

A ki azt mondgya, hogy ő világosságba vagy on, és az ő atyafiát gyűlölj, még is settetésben vagy on. A ki szereti az ő atyafiát, világosságba lakic, és ninczen botránkozás ő benne. A ki kedig gyűlölj az ő atyafiát, settetésben

IANOS APASTOLNAC.

félegben vagyon, és fettettségben jár, és nem tudgya houa mennyen, Mert a fettettség meg vackította az ő bűmeit.

Fiatskáim, iróc tû nektec, miért hogy meg boczátua vadnac tû nektec a tû bűneitec az ő Neuéért. Iroc tû nektec atyác, miért hogy meg győstétec amà Gonoszt: Iroc tû nektec gyermetskéc, miért hogy meg ismertétec az Atyát. Irtam tû nektec atyác, miért hogy meg ismer-tétec aşt, a ki kezdettől fogua vólt. Irtam tû nektec iffiaç, mert erősec vattoc, és az Isten-nec Igéie lakic tû közzöttetec, és meg győsté-tec amà Gonoszt.

Ne bűresétetec ez világot, se azokat, melye-cz világban vadnac. Ha ki ez világot bű-re-ti: ninczen az Atyánac bűreteti ő benne. Mert minden, a mi ez világban vagyon, tud-ni illic, a testnec kéuánsága, és a bűmeknec kéuánsága, és ez életnec pompasága, ninczen az Atyától, hanem ez világból vagyon. Es ez világ el múllic, minden ő kéuan-ságáual. A ki kedig az Isten-nec akarattyát tébi meg marad mind öröcké.

Gyermetskéç, Elkezelgötet az vtólse vödör
és a

és a mint hallottátoc, hogy az Antichristus el
 iő, mostan is soc Antichristusoc kezdettec len-
 ni, mellyből tudgyuc, hogy az vtólsó vődö va-
 gyon. Mi közzülűnc mentenec ki: de nem va-
 lánac mi közzülűnc. Mert ha mi közzülűnc
 vóltac vólna, tehát meg marattanac vólna mi
 velűnc. De ez lőrt, hogy ki nyilatkoztatnéc,
 hogy nem mindenec mi közzülűnc valóc le-
 gyenec.

De tő nektec kenetetec vagyon amà Szent
 ről, és tndtóc mindeneket. Nem vgy irtam tő
 nektec, mint ha nem tudnátoc àz igazságot:
 hanem miért hogy ašt tudgyátoc, és hogy egy
 hazugság sincz az igazságból. Kiczodà à ha-
 zug, hanem czac az, à ki tagadgya à Iesust,
 Christusnac lenni. Ez az Antichristus, à ki ta-
 gadgya az Atyát, és à Fiut. Valaki tagadgya
 à fiut, annac Atya sintsen. A mit annac oka-
 ért tő hallottátoc kezdettől fogua, az meg ma-
 radgyan tő bennetec. Ha tő bennetec meg ma-
 radand az, à mit hallottatoc kezdettől fog-
 ua, tő is az Atyában, és à Fiuban maradtoč.
 Ez kedig az ígélet, mellyet, ő fogadot minc-
 kűnc, tudni illic, amaz őrdő élet.

A keneten
 ertsed à se-
 nt Lelket.
 A Szenten, à
 mi Wrunc
 Christus le-
 sust, kit se-
 nt Daniel
 Szenteknec
 Szentinec
 neve z aso

Ezeket írtam tőnéktec azoc felől, kic el hitetnec tőteket. És à Kenet, mellyet vettétec ő tőlle, meg marad tū bennetec, Nem is főkfég tőnéktec, hogy valaki taniczon tőteket: Hanem miképpen azon Kenet tanit tőteket mindenekről, melly bizonymondois és nem hazug. És miképpen tanitot tőteket, abban maradjatoc.

Mostan ezokaért, fiatskáim, maradjatoc ő benne: hogy midőn meg ielenendic, legyen bizodalmonic, és meg ne ségyenyűllyűnc ő előtt az ő előuetelénec vdeien. Tudgyátoc hogy igaz Tudgyátocis, hogy valaki igazságot czelekkőic, ő tőlle: főletet.

III. RES.

Álsátoc, minç mű szeretetet adot nekűnc az Atya, hogy Istennec fiainac hiuattassunc. Azért nem ismer tőteket ez világ, Mert nem ismeri őtet. Szerető fiatskáim, Most Istennec fiaj vagyunc, és még meg nem ielent az, à mié lebűnc. Tudgyut kedig, hogy mikoron ő meg ielenendic, hasonlatoisoc lebűnc ő hozzáia,

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

Ő hozzáia. Mert meg láttuoc őtet , à miképpen
vagyon.

És minden, valakiben ez è reménfég vagy-
on, meg tistittya őnnen magát , miképpen a-
maz is tista. Minden valaki bűnt téßen , à tör-
uéntis meg seggi. Mert à bűn à törüénne meg
seggéfc. És tudgyátoc, hogy azért ielent meg,
hogy à mi bűncinket el vennéie , és bűn ő ben-
ne ninczen. Minden à ki ő benne lakic , nem
vétközic. Valaki vétközic, nem látta sem ismer-
te őtet.

Fiatskáim, Senki tuteket el ne hittefsen. A'
ki igazságot czelekőbic, igaz az, miképpen amaz
igaz. A ki bűnt téßen, ez az őrdőgtől vagyon,
Mert az őrdög kezdettől fogva vétközic. E vé-
gre ielent meg az Istennek Fia , hogy elrontsa
az őrdőgnec alkotúan yit. Valaki Istentől bűle-
tet, az bűnt nem téßen , Mert annac magua ő
benne marad, sem vétközietic , azért hogy I-
stentől bűletet. Ebből ismertet nec meg az Isten-
nec fiaj, és az őrdőgnec fiaj. Valaki igazságot
nem czelekőbic, ninczen az Istentől, és à ki nem
bereti az ő atyafiát.

Alkotuán
nyit) Az
az, Az ör-
dőgnec mun-
ka it, czele-
kődetit és
őrlalma-
nyit elbont-
ja 26.

Mert ez az izener, mellyet hallottátoc kez-

IANOS APASTOLNAC.

dettől fogva, hogy szeressük egymást. Nem úgy
mint Cáin, ki amà Gonosztól vala, és meg ölé
az ő atyafiát. De miért ölé meg őtet? Mert az
ő czelekedeti gonosóc valának, az őczeie ke-
dig igazac:

Atyámfiai, Ne czodállyátoc, ha gyűlöl tű-
teket ez Világ. Mi tudgyuc, hogy által vitette-
tűnc à halálból az életre, műuel hogy szerettyűc
atyánkfiat. A ki nem szereti az ő atyafiát, à
halálba marad. Valaki gyűlöl az ő atyafiát,
gyilkos az. Tudgyátoc kedig, hogy egy gyil-
kosnac sintsen ő benne maradandó öröc élete.

Ebből ismeriűc meg à szeretetet, hogy ő ha-
lálra adta magát mi éröttűnc, Mi is ezokaért
tartozunc meg halni atyánkfiáiért. A kincc
kedig ez világi jóbaga vagyon és latandgya az
ő atyafiát búkölködni, és meg vonandgya bú-
uét ő tőle, Miképpen maradhat ő benne az Is-
tennec szereteti? Fiatskáim, Ne szeressűnc be-
sédcl, se czac nyeluel, hanem vgyan tétémé-
nyel és valóba.

Es ebből ismeriűc meg, hogy az igazságból
vagyűc és ő előttc czédebbe tébűc à mi búuciket.
Mert ha mi búuűnc kárhóstat minket, nagyobb
az Isten

vonandgya, ő
az 43. Nem
könyörűl
nagyta.

Isten à
tő fiats
minkc
valam
gy az ő
kőgyűc
Ez az
fiat, à
egymá
ki meg
marad
mi be
yer ad

Ezen
den le
à test

ELSŐ KÖZÖNSÉGES LEVELE.

Isten à mi búuink nql, és tud mindeneket. Szeretõ fiatskáim, Ha à mi búuúnc nem kárhoztat minket, bizodalumunc vagyon az Istennel: És valamit kérendűnc, el véssűc õ tõlle, Múuel hogy az õ paranczolatit õrizzúc, és azokat czelekdögyűc, à mellyec keduecsec õ elõtte.

És ez az õ paranczolatya, Hogy higyűnc az õ fiának, à Iesus Christusnac neuénec, és feresűc egymást, à mint paranczolta minékűnc. És à ki meg tarttya az õ paranczolatit, õ benne marad, és az õ benne. És ebbõltudgyuc, hogy mi bennűnc marad, tudni illic, à Lélekbõl, melyet adot minékűnc.

IIII. RES.

Zeretõ fiatskáim: Ne hidgyetec minden Léleknek, Hanem, proballyátoc meg à lelkeket, hogy ha Istentõl legyenec. Mert foc hamis prophetác iõttenec ki ez világra.

Ezen ismerietec meg az Istennec lelkét: Minden lélec, à ki vallya, hogy à Iesus Christus elõre à testbe, az Istentõl vagyon. És minden lélec, à ki nem

IANOS APASTOLNAC ESEVANGE.

ki nem vallya aſt , hogy à Ieſus Chriſtus elõt à
teſtbe, az nintſen Iſtentől hanem az Antichri-
ſtusnac amà lelke, à ki felől hallottátoc, hogy el-
iõuendõ, és moſt ez világon vagyon.

Fiatskaim, Tú Iſtentől vattoc, és meg gyõl-
tétet õket: Mert nagyob az , à ki tú bennetec
vagyon, hogy nem mint az , à ki è világon va-
gyon. Őc è világból vадnac, azért è vilagiakat
bolnac, és ez világ õket halgattya. Mi Iſtentől
vagyunc. A ki ismeri az Iſtent , halgat minket,
Ebből ismeriúc meg az Igasfágnac Lelkét, és à
ténelygésnec lelkét.

Szeretõ fiatskaim: Szeretsúc egy máſt. Mert
à ſeretet Iſtentől vagyon. És minden , à kibèn
ſeretet vagyon, Iſtentől ſületet, és ismeri az I-
ſtent. A kibèn minczen ſeretet , az nem ismeri
az Iſtent, Mert az Iſten ſeretet. Ebben ielent
meg az Iſtennec ſereteti mi bennűnc , hogy az
ő egyettlen egy fiát küldõtte az Iſten ez vilá-
gra, hogy ellyűnc ő általa. Ebben ál à ſeretet,
Nem hogy mi ſerettűnc volna az Iſtent, hanem
hogy ő ſeretet minket , és elküldõtte az ő fiát,
hogy engeſtelés lenne à mi bűneinkért.

Szeretõ fiatskaim, Ha így ſeretet az Iſten
minket,

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

minket, Minekünk is kel egymást szeretnünk. Az Istent soha senki nem látta. Ha szerettyúc egymást, az Isten mi bennünk lakic, és az ő szereteti meg tellyesedet mi bennünk. Ebből ismeri meg, hogy ő benne lakunc, és ő mi bennünk, hogy az ő Lelkébe adot minékünk. Mi kedig láttuc, és bizonságot téstünk róla, hogy az Atya elküldötte a Fiut, hogy ez világnac vduozitóie lenne. Valaki vallandgya, hogy a Iesus Istennec fia, az Isten ő benne lakic, és ő az Istenben. És mi ismertűc, és hittűc a szeretet, melly szeretet vagyon az Istennec mi bennünk.

A Isten Szeretet: és a ki a szeretetben marad Istenbe marad az, és az Isten ő benne. Ebben tellyesedet meg a szeretet mi bennünk, hogy bizodalunc legyen az ítéletnek napján, Hogy a minémű ő, olyaténoc vagyunc mi és ez világon. Nintsen félelem a szeretetben: Hanem a tellyes szeretet ki vetti a félelmet. Mert a félelmenec gyótrólme vagyon. A ki kedig fél, nem tekeretés a szeretetben.

Mi szerettyúc őtet, Mert ő előb szeretet minket. Ha ki aít mondandgya, Szeretem az Istent, és gyűlölen-

és gyűlölendi az ő atyafiát, hazug az Mert à ki nem szereti az ő atyafiát, kit lát, az Istent, kit nem lát, hogy hogy szeretheti? Ez è paranczolatunc vagyon ő tőle, hogy à ki szereti az Istent, szeresse atyafiát is.

V. RES.

Minden valaki hiszi à Iesust Christusnac lenni, az Istentől bűletet. És minden valaki szereti à Nemzót, aſt is szereti, à ki ő tőle nemzettet. Ebből ismeriúc meg, hogy szerettyúc az Istennek fiait, midőn az Istent szerettyúc, és az ő paranczolatit meg tarttyuc. Mert ez az Istenhöz való szeretet, hogy az ő paranczolatit meg tartfuc: és az ő paranczolati nem nehezec.

Mert minden à mi Istentől bűletet, meggyőzi ez világot. És ez à győzedelem, melly ez világot meg győzi, tudni illic, à mi hűtűnc. Kiczoda az, à ki ez világot meg győzi? hanem czac à ki hiszi, hogy à Iesus Istennek Fia? Ez az, à ki iőt víz nec és vér nec általa, tudni illic, à Iesus Christus. Nem czac víz nec általa, hanem víz nec és vér nec

ELSŐ KÖZÖNSEGES LEVELE.

és vérnec általa. Es az à Lélec, à ki tanubizonfágot tében arról, hogy à Lélec igafság. Mert hárman vadnac, à kic tanubizonfagot tébnec mennybe: Atya, az Ige, és bent Lélec, és è hármac egyec, És hárman vadnac, kic tanubizonfagot tébnec à földén, Lélec és víz, és vér: és è hármac egyecs.

Ha az emberek nec tanubizonfagokat bevésűc, az Istennec tanubizonfágtétele nagyobb. Mert ez az Istennec tanubizonfága, melyet vallot az ő fia felől: A ki hisen az Istennec Fiában, önne magában vagyon à tanubizonfágtétel. A ki nem hisen az Istennec, hazuggá tötte őtet, Mert nem hit à tanubizonfágnac, melyet az Isten töt az ő Fia felől.

Ez ked g à tanubizonfágtétel, Hogy öröc életet adot az Isten mi nekűnc, És ez az élet az ő fiában vagyon. A kinél à Fiu vagyon, annál élet vagyon. A kinél ninczen az Istennec Fia, annac ninczen élet.

Ezeket írtam tñęktec, kic histec az Istennec fiánac neuébe, hogy tudgyátoc ašt, hogy öröc életetec vagyon, és hogy hidgyétoc az Istennec Fiánac neuébe. Es ez à mi bizodalmunc, melly va-

IANOS APASTOLNAC.

melly vagyon az Istennel, hogy ha mit kérem.
dűnc az ő akarattya szerént, meg halgat min-
ket, valamit kérendűnc, tudgyuc hogy meg vad
nac kéréűnc, mellyeket kértűnc ő tőle.

Halálra va-
lo) az a
bűn, midőn
az ember
meg ismer-
te és látta
az igazsá-
got, De mi-
nd az által
ellene áll, és
nem iaua-
lya.

Gonosz)
Szól az ör-
dög felől
kit a mi A-
tyánkban is
Gonosz nac
neuezet a
Christus.

Báluány-
októl) Ali-
as, A képek
től.

Ha ki látandgya, hogy az ő atyafia vétkö-
zic nem halálra való bűnnel, könyőregien, és
életet ad neki: azoknac mondom, kic nem halá-
los képpen vétköz nec. Vagyon halálra való
bűn, nem mondom hogy ezért könyőreggy.
Minden hamiság bűn. de vagyon olly bűn,
melly nem halálra való.

Tudgyuc, hogy valaki Istentől bületet, nem
vétközic: Hanem, a ki Istentől bületet, meg őba
magát, és amà Gonosz nem illeti őtet. Tudgyuc,
hogy az Istentől vagyunc, és mind è tellyes Vi-
lág a gonozban feksic. De mi tudgyuc, hogy
az Istennec Fia el iöt, és nekűnc értelmet adot,
hogy meg ismeriűc aűt, a ki igaz. Es abban az
igazba vagyunc, Az az, az ő fiába, a Iesus Chri-
stusba. Ez az igaz Isten, és az ő örök élet.

Fiatskaim: Oiátoc meg magatokat a Bál-
uányoktól: Amen.

IANOS

IANOS APA STOL-

NAC ES EVANGELISTÁ-

NAC MASODIC LEVELE.

I. RES.

N Vén Iános, írom é
leuelet) à Válastot as-
fonnac, és az ő fiainac,
kiket én valóba szeretec.
De nem czac én egye-
dül, hanem minnyáian,
à kic meg ismertec az I-
galságot. az igazságot,
melly meg marad mi bennűnc, és mi velűnc le-
sen mind ői öcke.

Legyen tū veletec Kedw, irgalmaság, bé-
kesség, az Atya Istentől, és az Wr Iesus Chri-
stustól, az Atyánac Fiától, igazságal és szeretetel.

Igen örültem azon, hogy találtam à te fia-
id között ollyakat, kic az igazságban iárnac, mi-
képpen paranczolatot vertűnc az Atyától. Es
most kérlec tégedet, aßonyom, Nem úgy mint
egy paranczolatot írnam teneked, Hanem, à
Pp melly pa-

melly paranczolatunc vólt kezdettől fogva.
Hogy egymást szeressúc. Ez kedig à szeretet, ho-
gy az ő paranczollattya szerént járjunc.

Ez à paranczolat, hogy à miképpen hallot-
tátoc kezdettől fogva, azzonképpen abba já-
riatoc. Mert soc hűttetőc iöttéc be ez világba,
kic nem vallyác, hogy à Iesus Christus el iőt à
testbe. A ki illyetén, hűtető az, és Antichristus.

Vigyázatoc magatokra, Hogy el ne veses-
súc à mi munkainkat, hanem hogy tellyes jutal-

Paranczo-
latot, Nem
sól à tör-
vényről: ha
nem az At-
tya Ikenne
paranczo-
lattjáról,
hogy az ő
fiát halgas-
súc, Matt. 3.
az seggi
meg à pa-
ranczola-
tot, ki à
fiat nem hal-
gattya.

mát vegyűnc. Valaki à paranczolatot meg seg-
gi, és à Christus tudományába meg nem ma-
rad, ninzen annac Istene. A ki à Christus tudo-
mányába meg marad, annál mind az Atya,
mind à Fiu vagyon.

Ha valaki iő tő hozzátoc, és nem hozza est
à tudománt, ne fogadgyátoc ašt be házatokba
Még ingyen se köszönnyetec neki. Mert à ki
köszön annac, közesködic az ő gonos czelekedes-
tiuel.

Midőn soc dologról kellene tő nektec ír-
nom, nem akarám est papiruszal és téntaual
míuelni: de reménlem, hogy tő hozzátoc me-
gyec, és bómtól bómbe soloc, Hogy à mi örö-
münc tel-

MASODIC LEVELE.

műnc tellyes legyen.

Köszöneteket mondgyác tencked à te vá-
lastot hugodnac fiáj: Amen.

IANOS APASTOL-
NAC ES EVANGELISTA-
NAC HARMADIC LEVELE.

I. RES.

N Vén Iános, irom è
leuelet) Caiusnac, az én
berelmefimnec , kit én
valóba fíretec.

En berelmefem: Min
deneknec felette kéuá-
nom , hogy iól legyen
dolgod , és egéséglen
légy , miképpen à te lelkednekis iól vagyon
dolga. Mert igen örültem rayta , midőn el iót-
tec volna az atyafiac , és tanubizonfságot tót-
tec volna à te tekeletességed felől , műuel
Pp 2 hogy

hogy tekéletessen járſ. Ninczen nagyob örö
mé ennél, mint mikor hallom, hogy az én fiaim
tekéletessen járnac.

En ſerelmefen: Hiuen czeleködel valamit
téſ az atyafiackal, és à iöueuényeckel, kic az ő
tanubizonfágoackal meg ékeſítettéc à te ſerete-
tedet à ſent Gyüleközethetec elötte, Kiknek ha
vgy viſelended gondgyokat, mint Iſtenhöz mel-
tő, iöl czeleködel, Mert az ő neueért mentenec
el, ſemmit nem vöuén à pogánoktól. Minckünc
azért be kel fogadnunc az illeténokat, hogy
mi is ſegitő tárſaj legyünc az igafágnac.

Irtam à ſent gyüleközethetec: De à Diotre-
phes, ki ſeiedemſegget kéuán ő köſtéc, nem fo-
gad be minket. Annac okaért, ha el iöuendec,
meg ielentem annac gonof czeleködetit, mel-
lyeket czeleködi, gonof beſédeckel czáczoguán
mi réanc: Kiezeckel is meg nem elégöduén, ő
maga ſem fogadgya be az atyafiakat, A kic
akariákis be fogadni, meg tilttya, és à ſent Gyü-
leközethetec ki veti.

3 (Én ſerelmefsem, Ne keueſſed aſt, à mi go-
nof, hanem à mi ió. A ki iöl czeleködic, Iſten-
től vagy on. A ki kedig gonoful czeleködic, nem
latta az Iſtent.

A Deme-

A Demeter felől minnyáian tanubizon-
ságot töttec, még az Igalságis. De még mi is ta-
nubizonfágot tébűnc: Es tudgyátoc, hogy a mi
tanubizonfágunc igaz.

Soc dologról kel vala írnom, De nem aka-
roc téntha es pen na által írnom. Reménlem ke-
dig, hogy rövid időben meg láttalac tégedet, és
hogy bõmtől bõmbe befélec veled.

Békesség hozzád. Köszöneteket mondgyác
barátid teneked. Köszönetemet mondgyad fe-
jenként barátinknac.

P p 3

IVDAS

IVDAS AP A STOL- NAC KÖZÖNSÉGES LEVELE.

I. RES.

VDÁS, Iesus Christusnac Bol-
gáia , lakabnac kedig atyafia,
Az hiuatalasoknac , kic az Atya
Istentől meg bentelettec , és kic
à Iesus Christusnac meg tartat-
tattac, írom è Leuelet.

Irgalmasság, és békeség , es bteretet sockaf-
sodgyéc tűnēktec.

Steretō atyámfiáj, Holot minden vgyekō-
zetem legyen, hogy iriac tűnēktec à közōnsé-
ges vduesség rō, búkség lōn , hogy tűnēktec ír-
néc, intuén tūteket arra , hogy viaskodgyatoc
à hūtért , melly egybter adattot à btertekne-
c. Mert nemelly Istentelen emberec alatomba
be iōttenec , kic még régen à kārhozattra fel-
irattattac , kic à mi Istenuknec kegyességér
buyasságra hārittyác , és meg tagadgyác az I-
stent, ki

stent, ki czac egyedül Wr, és à mi Wrunc Iesus Christust.

Akarlac kedig tûteket ezekről emlekôstet-
ni, tudni mint, kic tudgyátoc egybér ebr, hogy
az Wr, mikoron à népet Egiptusból ki sa-
badította volna, ismeg el vestôtte azokat, hic
nem hisnec vala. Es az Angyalokat is, kic
meg nem tartottác vala az ô eredeteket, hané
elhattác vala az ô lakohellyeket, amà nagy
napnac itéletire ôröcké valo köteleckel à ho-
mály alatt tartotta legyen: Miképpen Sodo-
ma és Gomorra, és azockal valo határos vá-
rosoc, mellyec azonképpen fertelmesköttéc,
vdegen termésetet kôuctuén, példaul vettet-
te, az ôröc tûznec kényát seuueduén: De
maga ezek is azonképpen az álomba el me-
rûluén, à testet vgyan meg fertesetic, az bi-
rodalmot kedig meg vettic, és à méltóságokat
fidalmazzac.

De Mihály az Archangyal, mikoron az ellen ^{Archangyal) Ag}
tusakoduán vetelkôdnéc à Mofes teste felől, né ^{az, Az Ang}
merésle ôtet fidalommal illetni, hanem monda: ^{gyaloc kô-}
Meg fedgyé tégedet az Wr: De ezec, à mellyeket ^{zet fő, es}
^{seidelem.}
nem is-

IVDAS APASTOLNAC.

nem ismertéc, azokat sídalmazzác: A mellyeket
kedig terméset berént tudnac, mint az oktan
álatoc, azokban veseködnec. Iay önëkic: Mert
Caimnac vtán indúltanac el, Es el estenec à
bérnec czalárdfágáual, mellyel Balaam meg
czallattatot vólt, és à Corénac ellenközéfében
vestenec el.

Gen. 4.

Num. 24.

Num. 16.

Ezec à böpplöc à tñ közenséges lakodalmo-
tokban, magokat betöltuén minden tartóstat-
tás nélkül, viznélkül való ködöc, à beltől hánny-
attattac, meg fonnyadot fác, gyümölstelenec,
kétber meg asztac, és gyökörestől kifággattattac
à kegyetlen tenger nec habiaj, kic az önne
bégyenségöket ki tartyékozzác, búdosó czilla-
goc, kik nec öröckè tartatot à setétség nec ho-
mallya.

Ezezkörl kedig prophetált az Enoch is, ki
heredic vólt az Adamtól, monduán: Imè eli ö az
Wr az ö nagy soc ezer Szentiuél, Hogy minde-
nec ellen törüént szolgálta(son, és meg büntöfse
mind azokat, à kic Istentelenec ö közzülec, min-
den czeleködetökröl, mellyeket istentelenül cze-
leköttec, és minden kemény befédekröl, vala-
mellyeket föltac ö ellene az Istentelen bünefec.

Ezec à

KÖZÖNSEGES LEVELE.

Ezec à zugolódóc, à panaszkodóc, kic az ò kéuanfágoc berént iárnac, és kiknec fá-
iöc keuéllyen ból, kic meg böczülic à böméllye-
ket az ò hasznokért Tú kedig, berelmes atyám-
faj, meg emleközetec à bebedöckről, mellyec
meg vadnac mondua, à mi Wrunc Iesus Chr-
istusnac Apostolitól, műuel hogy meg mon-
dottác tünęktec est, hogy az ýtölsó ýdöbe léfi-
nec czuffolóc, kic az ò istentelen kéuanfágok-
ban iárnac. Ezec azoc, kic el vonfác mago-
kat, kic testi kéuanfágoc berént élne, és bent
Lélec nélkül valóc.

Tú kedig, berelmes atyámfaj, meg építé-
tec magatokat à tú bentséges hűtetecken, és kö-
nyörögietec. Egyitec à mástokat meg óia az
Isteni bereteben, és meg váriátoc à mi Wrunc
Iesus Christusnac irgalmaságát, az öröc élet-
tre. És nemellyeken vgyan ockal könnyörüllye-
tec, Memellyeket kedig rettentéssel meg tart-
fátoc, és ki raggadgyátoc öket à lángbol, még
ast à czühát is gyűlöluén, melly meg ferteftöt-
tet azoknac testek nec illertésétől.

Annac kedig, à ki tüteket à büntöl meg
tarthat ártatlanul, és meg feddhettlenül ál-
lathat,

IUDAS APASTOLNAC

lathat, nagy örömmel, az ő dűczőségénec sine
leybe, Az az, A czac egyedül egy bölcz Isten-
nec, à mi vduőzitéknec, dűczőség és felma-
gaftalás, birodalom és hatalom, mostis, és mind
öröcké: Amen.

IAKAB APASTOL-
NAC KÖZÖNSÉGES LE-
VELE,

I. RES.

ACAB, Istenec és az
Wr Iesus Christusnac
bolgáia, A tizenket el
oslot nemzetiségnec kö-
fönetit írja.

Atyámfiáj: Igen na-
gy örömnec alitátoc,
valamenyéber külemb
külemb kélsértetekben esendetec, Tuduan asr,
hogy à tũ hűtteteknec meg probalásza békef-
ségel valo türest nemz. A békeségel valo türest
nec kedig

KÖZÖNSEGES LEVELE.

nec kedig tekéletes czeleködete legyen hogy tekéletes és éppec legyetec , és semmibe meg ne fogyatkozzatoc.

Ha valaki kedig tû közületec bölczeség nélkül búkolkódig, atól kérié, à ki ad , Tudni illic, az Istentől, ki ad mindeneknec ió keduel, főmre sem hánnya, és meg adatic neki. De hitből kérié, semmit nem kételkeduén. Mert à ki kételkedic, hasonlatos à tengernek habiához , melyet à felec inditnac , és ide s toua hánnac vetnec. Mert vgyan se véllye az az ember , hogy ő valamit venne az Wrtól.

A kételkedő búuú férfiu álhatattlan minden ővtaiban , Az el vettet atyafiú kedig dúczokódyéc az ő fel magasztalásába. Visontac à kazdag az ő maga meg alázásába: Mert el mulic, mint à fűnec virága. Mert miképpen à napnac fel támadása vtán az ő hewfegéuel à fű meg fonnyad, és az ő virága le húl , és az ő fi-nénec ékecsége el vész: azonképpen à kazdag is az ő vtaiban meg rofsad.

Bódog az à férfiu , à ki à kéfértötet el benti: Mert midőn meg próbáltatic , az élet-nec el vési koronaiát , melyet az Wt igért azoknac

15
azoknak kicötet beretic. Senki ne mondgya,
mikor kéfertötic, hogy Istentől kéfertetséc:
Mert az Isten gonofságoackal meg nem ké-
fertethetic, ő is lenkit nem kéfert: Hanem ki-
ki mind kéfertetic, midőn az tulaydon kéuán-
ságától el vonnattatic, és géyettetic. Ez vtán
à kéuánlag minec vtánna fogadot, sülj à bünt,
à meg löt bün kedig halált faioz.

En beretö atyámfiáj. Ne téuelgietec. Min-
den ió aiéndekozás, és minden tekéletes aián-
dec onnan fellyül vagyon alá fáluán à vilago-
ságoknak Atyától, kinél ninczen változás,
auagy meg fordulásnac árnyékozálsa. Ez ön-
nen akarattyából nemzet minket az igazság-
nac besédéuel, hogy az ő teremtet állatinac ne-
minemű bengői lennenc.

Annac okaért, én beretö atyámfiáj, legyen
minden ember gyors az halgatásra, késedel-
mes à bolásra, késedelmes à haragra. Mert à
férfinac haragia Istennec igazságát nem mű-
uelj: Annac okaért el vetuén minden vndok-
sagot, és gonofságnac böuelködését, bilidlégel
be vegyétéc à belétec óltot besédet, Melly vd-
nözitheti à tū lelketeket.

Legyétéc

Legyetec kedig toudi a befédnec, nem
czac halgatoj, meg czaluán tú magatokat. Mert
ha ki halgattóia, és nem toudie a befédnec,
az hasonlatos a férfiuhoz, ki meg nézi az ő
terméset ferént valo ortzáiát a tükörben. Mert
meg nézuén őnnen magát el megyen, és mi-
ndgyarást elseleyti, minemű volt. De a ki el be-
nézend a szabadlágnac amà tekéletes törté-
nyebe, és meg maradand benne, holot nem
feledéken halgató, hanem a czeleködetnec tó-
udie, bódog leßen az az ő czeleködetiben:

Ha ki lattatic ayitatosnac lenni tú közöt-
tetec, a ki az ő neyluét meg nem zabolázza,
hanem az ő süuet elhitei. ennec hiába való az
ő keresztyénsége. A tista és seplónékül valo
Isteni tistelet Istennel és az Atyánál imez,
Meg látogatni az áruákat és özüegyeket az ő
nyomorúságokban, és őmagát e vilagtól fer-
telem nélkül meg tartani.

II. RES.

Tyámfiat: A mi dúczóséges W-
runc Iesus Christuśnac hite ne le-
gyen tú nálatoc bömely valogat-
tással

tátsal. Mert ha valamelly férfin be megyen á
tő gyűlésközetetekbe arany gyűrűre leuen, fel
öltözuén fenes ruhába. Benemnyen kedig á
begén is alá valo ruhában, és arra nezendetec,
á kinec fenes ruhája vagyon, és mondand-
gyátoc neki: Vlle te it tütsétségel: A begénne-
kedig, Ály te amot, Auagy, vlle te it labom-
nál, Nem denem külembezést törtöttecké tū
nátatoc, és gonos itélő birác törtöttecké?

En szerető atyámfiáj, ha'lyátoc meg: Az
Isten vallyon nem ez világnac begényit vala-
sottac? hogy á hisben kazdagoc lennéne, és
az orságnac örökefi, mellyet ígért azoknac,
kie ötet szeretic. De tū tütséletlenségel illette-
tec á begént. Nem de nem á kazdagoc hatal-
maskodnacké raytatoc, és nem őc vonfnaké
tüteket az itélő sekec cleybe. Nem de nem őc
káromlyaké aſt á i-les neuet, mellyről vagyon
neuetec?

Hogy ha kedig á királyi törűnén szerént
czeleköttec, mint az irásból, Szeressed á te fe-
lebarátodat úgy mint tennemagadat, iól té-
sirec. De ha sőméllyt válogattoc, bünt tévitec,
és á

KÖZÖNSÉGES LEVÉLE.

és a törvény titeket meg fedd, mint törvény
seggöket. Mert valaki mind az egész törvényt
meg tartandgya, egyikbő kedig meg tántoro-
síc, mindenikben vétkes.

Mert a ki mondotta, Hogy ne paráznál-
kodgyál, ez a ístis mondotta, Hogy ne öly:
Hogy ha nem paráználkodol, de azért gyil-
kosságot művels, törvényt seggővé lőttél, vgy ^{Mi ha son)}
bólyatoc, és vgy czeleködgycetec, vgy mint ki ^{lt kezdi}
ket meg ítélnec a szabadságnac törvényénec ^{sent iacob}
általa. Mert irgalmaság nélkül való ítélet ^{disputációt}
ben annac, a ki irgalmaságot nem tesen. És ^{a nyelvet}
dűczökedig az irgalmaság az ítélet ellen. ^{kerestylene}

Atyámfiáj, Mi ha son abba, ha valaki a ístis ^{ellen, kic a}
mondgya, hogy hűtti vagyon, De ninczen ^{hit filől}
czeleködeti? Vallyon az hűt vduözithettie ^{gen kerköf}
ötet? Hogy ha kedig a keresztényen atyafiác me- ^{nec, de nem}
zitelenec leendenec, és búkölkednec a min- ^{tudgyac,}
den napi étel sítall nélkül, és valamellyitec ^{miczoda a}
mondgya nekic, Mennyetec el békéuel, Ma- ^{hit. Mert}
legödgycetec, és ételel sítallal elégödgycetec, ^{nálac nin-}
De nem adtoc nekic a testnec táplálására ^{czen, ha nem}
valókat, Mi ha son benne. Azonképpen a hűt- ^{ezac egy}
is, ha czeleködeti nem leendenec, meg holt ö- ^{embéri vé-}
magába. ^{leködés.}
^{Szent pál}
^{ból kel a}
^{sent iacob}
^{irafit ma-}
^{gyarázni.}
^{Rom. 9.}
^{De Gallat. 3.}

De mondana valaki. Teneked hited vagy-
on, ennekem kedig czelekődetim vadnac. Mu-
tatsd meg ennekem à te hitedet à te czelekőde-
tیبől, én is meg mutatom teneked az én
czelekődetimből az én hitemet. Te híbed, hogy
egy az Isten, Iól tébed: az őrdögökis híbic, és
rttegnec tőle.

Akarodé kedig meg erteni, ó te hitfágos, ho-
gy az à hit, melly czelekődetec nélkül vagy on,
meg holt? Amà mi Atyánc az Abraham, vally-
on nem à czelekődetőkből igazulté meg, mi-
dön az ő fiát Iśaákot áldosta volna az őltáron?
Látodé, hogy az ő czelekődetinec à hit fogált,
és à hit à czelekődetekből lőt tekelettelisé, És be-
tellyesedet az irás, melly azt mondgya, Hűn
Abraham az Istennek, és őneki tulaydonyitat-
tot meg igazulására, és Istennek baráttyánac
hiuattatot. Láttátoc azokaért, hogy à czelekő-
detekből igazitattic meg az ember, és nem czac
à hitből.

Vgyan ezen képpen amà parázna Rahab
is, Vallyon nem à czelekődetekből igazultté
meg, midön à kémeket befogatta volna, és
más vton boczáta volna ki? Mert miképpen
à test

Igazultté
meg) Az
az. Meg bi-
zonyitattot
igazultnac
lenn. Mert
az előt igaz
vala az Iś-
ten előtt, à
hit által.
Gen. 15.
Rom. 3.
Ebr. 11.

à test meg holt à Lélec nélkül: azonképpen à czeleködödetec nélkül való hűt is meg holt.

III. RES.

Tyámfiáj : Ne legyetec sockan mesterec, Tudván hogy sullyasb iteletűnc lében: Mert minnyáian sokban meg esűnc. Ha ki befédében nem vétközi, az tekele-

tes férfiu, ki az egész testét is zabolán viselheti.

Imè à louaknac sziokban zabolát vetűnc, hogy engedgyenec nekűnc, és azoknac mind egész

testeket terengöttűc. Imè à haiókis, noha na

gyoc legyenec, és à sebes felektől hányattas-

nac, kiczin kormányal terengettetec, vala-

houa à kormányos akaria.

Azonképpen à nyelv is kisdet tag, és na-

gyockal kérkőfic. Imè egy kis tűz, melly nagy

erdőt fel gyút: A nyelv is tűz álnakfagal meg

tölt világ: eképpen à nyelv á mi tagainc kö-

ziben helyhőstetter, meg fertesztötűen az egész

testet, fel gyűlastűán mind è feles világot, és

fel geriesztöttet à pokolbéli tűztől.

Mert mind az vadaknac, és égi madarak-

Qq

nac, és

Mesterec)
Alias, Mest-
terkődőc:
szól à nyelv-
veskődőc-
ról, kik ő-
n agokban-
igen böl-
czec, és ota-
tan késec
mindent is-
télmi ze.

IAKAB APÁSTOLNAC.

nac, és kégyóknac, és a tengerben valo álatok-
nac természetec meg enyhítetic, és meg enyhi-
tetet az emberj természetdől: A nyeluet kedig
egy ember sem enyhíteti meg, enyhítettlen
gonosíalat, rakua halálos méreggel.

Annac általa áldgyuc az Istent és az Aty-
át, és annac általa átkozuc az embereket, kic
az Isten nec hasonlaltosságará teremtdöttec.
Vgyan azon sítából idő ki az áldás, és az átoe.
Atyámfiáj, Ninkel ezek nec így lenni. Vallyon
a kútfő azon folyásból erefté ki édes és kesse-
rű vizet? Atyámfiáj, Vallyon a füge fa terem-
theté olay magokat, Auagy a főlld tő fügeket?
Ezenképpen egy kútfő nem forrhat ki édes
és kesserű vizet.

Kiczoda bölcz és tudós tú kőzöttretec? Mu-
talsa meg az ő cezleködetit ió életéből a bölcze
fegnec engedelmes vóltáual. Hogy ha kesse-
rű irigységttec vagyon, és ingerlésttec a tú fűne-
tekben, ne dűczőkedgyetec, és az igazság ellen
hazugoc ne legyetec. Nem onnan fellyül alá
álló igazság ez, hanem földj, testi, őrdögi.
Mert ahol az irigység es az ingerlés, ot va-
gyon az őfűe vesés, és minden gonofság.

A mely

KÖZÖNSEGES LEVELE.

A melly bölczefég kedig onnan fellyül va-
gyon, előber vgyan tística. annac vtánna békes-
séges, engedelmes, nem nehez kedű, tele ir-
galmasságal és jó gyümölcszeckel, rágalmazás
nélkül, tettetésség nélkül. Az igazságnac kedig
gyümölcsze békeséggel vetteric a beködségelek-
nec.

IIII. RES.

onnét támadnac hadac, és perpa-
tuaroc tú köbödtec? Vallyon nem
innegé, a tú gyönyörűsegekből,
mellyec vitézkednec a tú tagai-
tokban? Kéuántoc, azért vgyan
ninczen, Irigykörtéc és forgalmattoson va-
gyóttoc, de azért nem kaphattyátoc: Futo-
toc es vittoc érötte, de mind az által nem nyer
hetritéc, Azért, hogy imátságnac általa neir. ké
ritec.

Kértéc vgyan, De nem véstéc, Azért, hogy
gonnful kértéc, hogy a tú testi gyönyörűség-
tekre kölczétec. Hazaság törő ferfiac és asőyá
latoc, Né tudgyátoc, hogy ez világnac baratsá-
ga ellenséges az Istennel? Annac okaért, Va-
laki

IAKÁB APASTOLNÁC.

Gen. 3.
Gall. 3.

laki akar ez világnac baráttya lenni, Istennek ellenfége leſen. Auagy alittyátoké, hogy hiába mondgya az irás, A tû bennetec lako Lélec ellene tuffsakodic az irigységnek, és nagyob aiándéket ad, Ebben, hogy eſt mondgya: Az Iſten ellenec ál à keuellyeknek: Az engedelmeſeknek kedig aiándéket ad.

Annac okaért engedgyetec az Iſtennec. Ellene állyatoc az ördögnek. és elfút tőletec. Közelveſetec az Iſtenhöz, és hozzátoc közelveſet. O bűneſec, tiſticzátoc meg kezeitöket, és tû kettés bűűűec tiſtáua tegyétoc bűneteket. Keſeregietec, gyáſollyatoc, és síriatoc. A tû meuetéſtec ſíralomra változéc És à tû ördömteſtec ſomorufágra. Meg alázátoc magatokat az Wrnac bűne elöt, és fel magafſtal tûteket.

Atyámfiáj: Egyic à máſikat ne rágalmazza. A ki meg rágalmazza az ő atyafiát, és à ki meg itéli az ő atyafiát, à törvény ellen ſól, à kárhoſtattyà à törvént. Hogy ha kárhoſtatod à törvént, nem vagy à törvénnec meg tartóia, hanem itélőie. Egy à törvénykiadó, ki meg tarthat, el is veſtethet. Ki vagy te, ki máſt itél?

Nó im-

Nó imm
hőnap menn
eſtendeig,
leſen, (K
málotoc na
Mert ſara,
vánná el en
danoroc: Ha
gy, imeſt v
dig dőzö
den é ſele dőz
ki tud igazán
bűnes az

monkar és
azolnaci
netec, és m
tűz.

KÖZÖNSEGES LEVELE.

Nó immár, kic est mondgyátoc, Ma vagy hólnap mennyűnc imè városba, és ott legyűnc estendeig, és kálmakodgyunc, és nyereségűnc leßen, (Kic nem tudgyátoc, mi követhőz zec à másodíc nap on. Mert miczoda à tú életetec? Mert pára, melly keűcs vdeig lattzic, és annac vtánna elenyeshic) E helyet kellett volna mondanotoc: Ha az Wt akara dgya, és, Ha dúnc, vgy, imest vagy amest műuallýűc. Mostan kedig dúczőketec à tú felsuakodastokban Minden è fele dúczőkedes gonos. Annac okaért à ki tud igazán czelekődni, és nem czlekődíc, búnes az.

V. RES.

O immár kazdagoc, siriatoc iaygatúan à tú nyauallyaitokon, mellyec tú reátoc iőnec. A tú kazdaglágitoc meg rothattac, A tú ruhátokat melly őtte meg, A tú aranytokat és ezüstereket rofla őtte meg, és azoknac rofldáioc tanubizenlágort tessen tú elletetec, és meg emésti à tú testereket mint egy tűz.

Qq 3

Kénczet

IAKAB APÁSTOLNAC

Kénczet gyűtöttetec az vtólsó napokban.
Imè à munkálóknac bérec, kie à tú tartomán-
tokat arattác, mellyet tú ezalárdfagal meg tar-
tottátoc, kiált, és az aratóknac kiáltása behat
à Seregöknec Wránac füleibe.

A tú tefti gyönyörűségökben éltetec è föld-
den, és búyálkottatoc. Meg hízlaltátoc à tú bú-
ueitöket vgy mint egy méfárláfra való napiá-
ra. Kárhoftattátoc és meg öltétoc az igazat, à
ki nem vétet ellenetec.

Annac okaért, atyámfiáj, tú is túrietec az
Winac elöüeteleig. Imè à bánró ember vária à
földnec drágalátos gyümölczét, engedelmesen
váruán ást, méglen reggel, és estueli etső áll-
lyon reáia. Annac okaért békesség túróc legy-
etec tú is, és erőlsítetec meg à tú bíueteket,
Mert az Winac elöüetele el közelget.

Atyámfiáj, Bekételenségből ne ohaytsatoc
egy más ellen, hogy el ne kárhozatoc. Imè à
bíró az aytó elöü ál Atyámfiáj, Vegyétoc pel-
daul à nyomorúságba és à békőtség türesbe à
prophetákat, kieból anac az Winac neuébe.
Imè, Bódógoknac tarttyuc azokat, kie nyomor-
uságo: fen-

KÖZÖNSEGES LEVELE.

ruságot benuednec. Hallottátoc lóbnac tűrésér,
és láttátoc az Wrnac végezését. Mert az W
igen irgalmas, és könyörülő.

Mindeneknec előtte kedig, atyámfiáj, ne
esküdgyetec, se à mennyre, se à földre, se sem-
mi egyéb esküvéssel. Hanem, à tú esküvéstec
legyen, Vgy, vgy vagyon, És, Nem, Nem vgy,
hogy kárhozarba ne esetec.

Nyomorgattatiké valaki tú közületec
A kinec bántása ninczen, énekles-
te az Istent Ha valaki beteg tú köbre-
te hozzà à bent Gyűlközernec Vé-
nyeit, és könyőregienec az Istennec öröte,
meg kenetn ötet olajal az Wrnac nevében: és
à hitből való könyörgés meg szabadítja a be-
teget, és az W meg gyógyítja ötet, És ha bü-
nekben leledzet, meg bocsátatnac ő neki.

Leg vallyá egyítec à másitoknac vétéségér,
és imádgyatoc egymásért, hogy iol legyen dol-
gotoc. Mert az igaznac könyörgése hatha-
to, és igen hasznos. Illycs olly nyauallrás em-
ber vala mint mi, és könyörgéssel könyörge,
hogy első ne lenne, és nem lön első è földre há-

IAKAB APASTOLNAC.

rom estendőig, és hat hólnapig. És ismeg könyörge, és az ég esőt ada, à föld is gyümölcszet teremte.

Atyámfiáj, Ha valaki tú közületec az igazságtól eltévedend, és valaki azt meg teritendi, eszt tudgya, à ki meg teriti à bűnest az ő vitanac tévelygésétől, hogy annac lelkét meg szabadítja à haláltól, és elfedezi à bűneknek sokságát.

OLNAC.

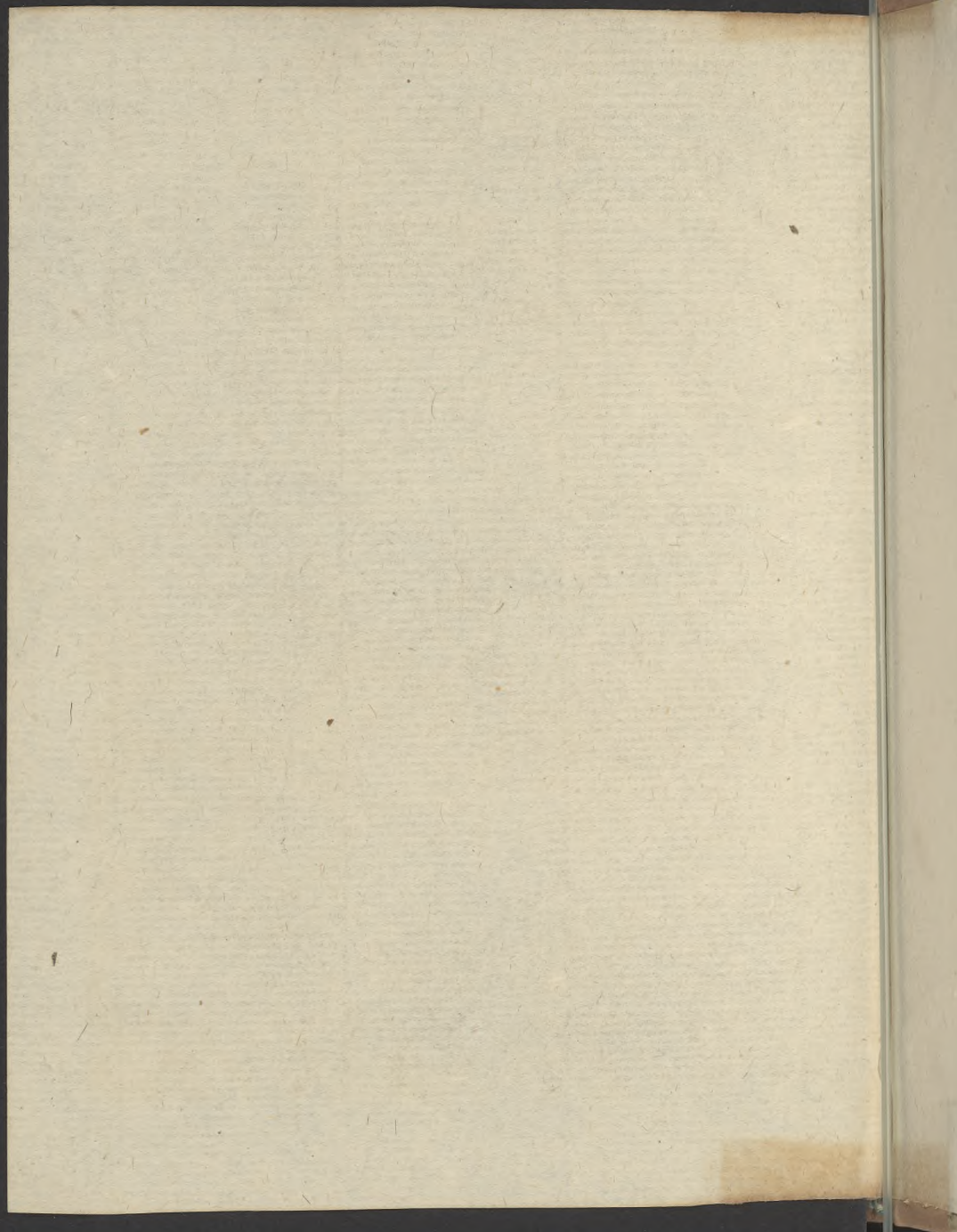
napig. Es ím meg kö
a, a föld is gyümölc

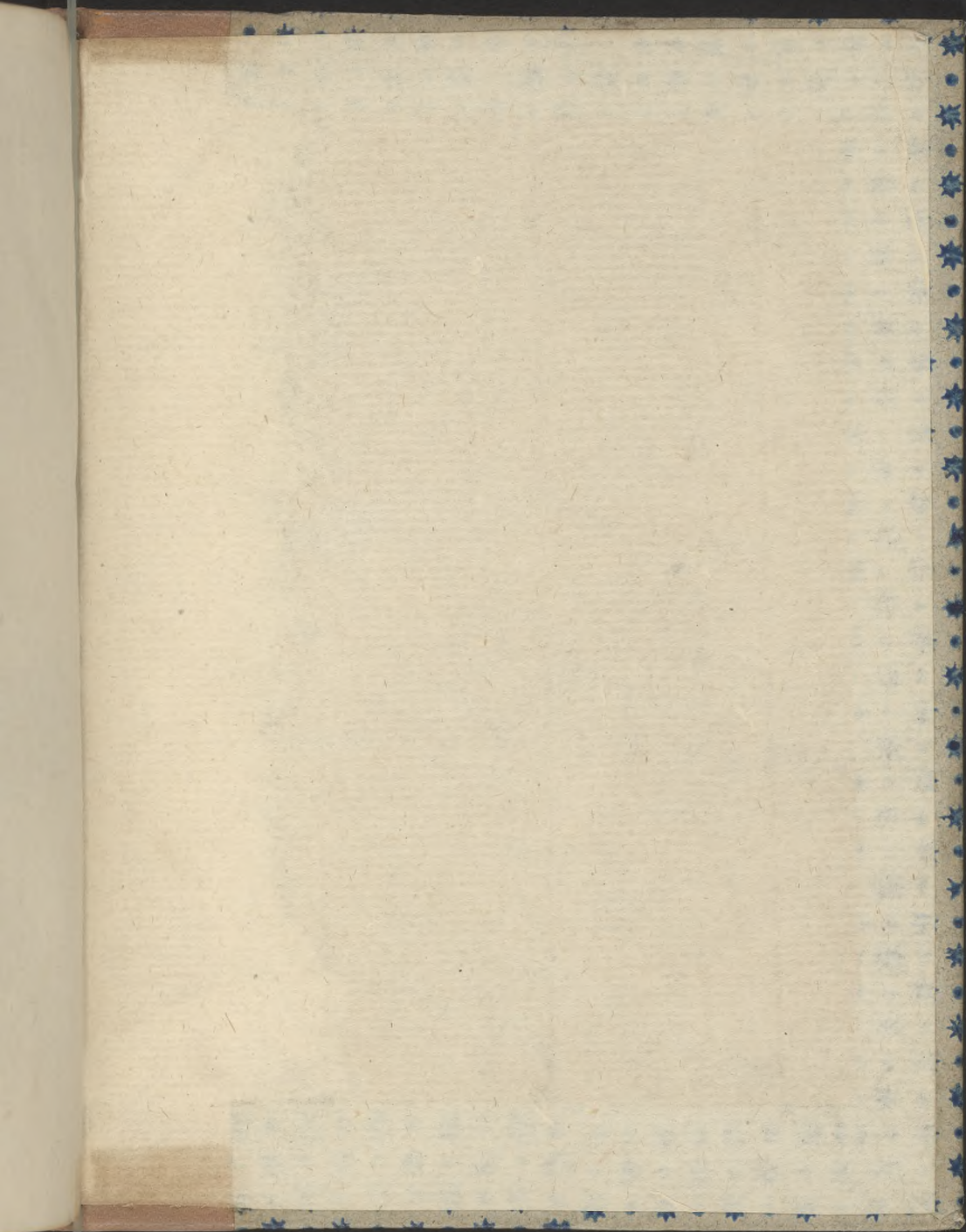
ki től köztülete az igaz
alaki a meg teritend
rin a bűn az ő vitan
nac lkkét meg fia bad
zi a bűneknek klfá g

WILLIAM
MAY &
LONDON

STYL
WILLIAM
MAY &
LONDON

RMK. I.

51a

Heltai.

Uj

Testamen

tom.

